



รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การประเมินการทดลองอบรมหลักสูตร พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

โดย

สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภายใต้โครงการปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการการพัฒนาศักยภาพ
การทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

สนับสนุนโดย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บทคัดย่อ

การประเมินผลหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดให้กับนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ทั้งทางภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์และ เพื่อสร้างการพัฒนากลไกและระบบสนับสนุนการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ ด้านยาเสพติด ให้สามารถปฏิบัติงานในขอบข่ายหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด สำหรับเจ้าหน้าที่มือใหม่ซึ่งจัดทำขึ้นระหว่างวันที่ 23 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องประชุม ชั้น 4 ตึกคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

การประเมินผลโครงการฝึกอบรมเป็นการประเมินเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ต่างๆ ในการเรียนการสอน โดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยใช้เทคนิคการประเมิน “ก่อน” และ “หลัง” การให้ความรู้ในสิ่งที่ต้องการฝึกอบรมไปแล้ว โดยใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

ผลจากแบบทดสอบ “ก่อน” และ “หลัง” จากการฝึกอบรม ปรากฏว่าได้ค่า $t = -3.979$ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงสรุปได้ว่า การฝึกอบรมมีผลทำให้ความสามารถของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ด้านการสอนเพิ่มขึ้นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการประเมินการฝึกอบรมด้านของประโยชน์และคุณค่าต่อการปฏิบัติงานของหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดประเมินโดยใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลปรากฏว่า มีประโยชน์และคุณค่าในระดับมากต่อการปฏิบัติงาน ส่วนผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการฝึกอบรม เช่น สถานที่จัดการฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม วิทยากรโดยภาพรวม ระยะเวลาการฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน บรรยากาศของการฝึกอบรม อาหาร การอำนวยความสะดวกของทีมผู้จัด การดำเนินงานและประสานงานแจ้งข่าวการฝึกอบรม โดยภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าทุกหัวข้อมีความเหมาะสม

ผลการติดตามประเมินผลหลังการฝึกอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด หลังการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา 1 เดือน พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้เพิ่มมากขึ้น ในลักษณะการประยุกต์ใช้ความรู้โดยการให้ความรู้แก่ผู้รับบริการ ใช้หลักการเชื่อในศักยภาพ และเชื่อในสิทธิการเป็นมนุษย์และหลักการยอมรับการตัดสินใจของผู้รับบริการเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ อยากให้มีหลักสูตรการอบรมแบบพักค้างและมีการฝึกปฏิบัติระหว่างการฝึกอบรม เพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางมาอบรมและผู้เข้าอบรมจะได้มีเวลาในการแสดงข้อคิดเห็นร่วมกันมากขึ้น ผู้เข้ารับการอบรมความคิดเห็นว่าควรมีการนำเสนอโครงการ/แผนงานที่เกี่ยวกับหลักสูตรให้กับนักสังคม

สงครามที่ปฏิบัติงานที่เรือนจำทั่วประเทศ โดยการจัดทำหลักสูตรต่างๆ และควรนำหลักสูตรนี้ไปจัดอบรมให้บุคลากรที่ได้รับการบรรจุใหม่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด พร้อมทั้งนำที่จะมีการบรรจุข้อมูลความรู้ทางการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดเป็นหนึ่งรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ส่วนสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขคือควรจัดโปรแกรมหลักสูตรให้แน่นขึ้นและนำวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีเทคนิคกระบวนการใหม่มาอบรมให้ความรู้ ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นที่ว่าความรู้ที่ได้รับยังไม่สอดคล้องต่อลักษณะการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า ในการประเมินผลการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด ทีมงานผู้ประเมินจะต้องมีการวางแผน ในการประเมินนั้นจะต้องพิจารณาทั้งด้านองค์ความรู้ที่จะให้ การฝึกปฏิบัติ การบริการอำนวยความสะดวกต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ทำการการจัดฝึกอบรม ว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยที่ทีมงานผู้ประเมินต้องเลือกแบบประเมินให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการที่จะประเมิน เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็น จึงเป็นผลทำให้ทีมผู้จัดได้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยของโครงการเพื่อที่จะได้นำไปปรับใช้ให้ดีขึ้นเมื่อมีโครงการฝึกอบรมแบบเดียวกันนี้ต่อไป

คำนำ

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ ลักษณะของปัญหามีความเกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ยิ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายอย่างที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศ โดยมีความรุนแรงที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น อันก่อให้เกิดความเสียหายตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศ เศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ กล่าวคือ ปัญหายาเสพติดมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจึงจำเป็นต้องมีการป้องกันและแก้ไขปัญหามีความหลากหลายแตกต่างกันไปตามการเปลี่ยนแปลงสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพแนวหนึ่ง คือ การเสริมสร้างกลไกการทำงานให้กับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับเนื้องานโดยตรง จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

โครงการปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาศักยภาพการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด จึงเป็น กลไกหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพ และขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด ในทุกภาคส่วน และ เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน อันเป็นผลสู่ความสำเร็จ ที่เกิดจากความร่วมมือในการดำเนินงานของคณะทำงานและนักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดจากทุกภูมิภาค ที่ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ หลักสูตรการอบรมพื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด วิชาเลือก 1 รายวิชา ในหลักสูตรปริญญาตรี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ด้านยาเสพติด ซึ่งจะนำไปสู่การผลักดันให้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดต่อไป และท้ายสุดขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ที่ให้ทุนและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานและทำให้การดำเนินโครงการครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
คำนำ	
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความเป็นมาของโครงการ	1
- วัตถุประสงค์	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	16
- ความหมายและความสำคัญของการประเมินผลการฝึกอบรม	16
- กระบวนการการประเมินผลการฝึกอบรม	17
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	19
- ประชากรที่ศึกษา	19
- เครื่องมือการวิจัย	19
- การเก็บข้อมูล	20
- การวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผล	24
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	68
- สรุปผลการติดตามผลตามวัตถุประสงค์	68
- ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการ	69
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศมาตั้งแต่อดีตกาล ลักษณะของปัญหามีความเกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ยิ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างในสังคมโลก ที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศ โดยมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านตัวยาเสพติด กลุ่มประชากรเป้าหมาย รวมไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่นำไปสู่การใช้ยาเสพติด ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการบริหารประเทศ นำความเสียหายอันยิ่งใหญ่มาสู่ระบบครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ เป็นจำนวนเงินมหาศาล เกิดการสูญเสียแรงงานของชาติ เพราะการติดยาเสพติด ทำให้คุณภาพของประชากรเสื่อมลง พลเมืองที่ติดยาเสพติดจะไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับประเทศอย่าง ที่ควร¹

ปัญหายาเสพติดยังมีความรุนแรงมากเท่าใดย่อมส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศ อย่างมากเท่านั้น โดยอาจจะสรุปผลกระทบของปัญหายาเสพติดที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ต่อ ประเทศชาติ² พอสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2545, หน้า 6)

1. ผลกระทบต่อบุคคล โดยเฉพาะบุคคลที่เสพยาเสพติดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ได้แก่ ด้านร่างกาย เช่น สมอและระบบประสาทถูกทำลาย บุคลิกภาพและร่างกายถูกทำลาย มีโอกาสติด และแพร่เชื้อเอดส์ ฯลฯ ด้านจิตใจ เช่น หวาดระแวง กังวลใจ สับสนในชีวิตและการตัดสินใจ หรืออาจ ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ฯลฯ และด้านสังคม เช่น ประสิทธิภาพการทำงานลดลง สังคม ไม่ยอมรับและถูกจำกัดสิทธิทางกฎหมาย

2. ผลกระทบต่อครอบครัวและชุมชน ครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติดย่อมได้รับ ผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถูกดำเนินการตามกฎหมาย เสื่อมเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล รวมทั้งหวาดระแวงในชีวิตและทรัพย์สินของสมาชิกในครอบครัว เครือญาติและเพื่อนบ้านหรือในชุมชน ฯลฯ

3. ผลกระทบต่อสังคมไทย ในภาพรวมของสังคมไทยย่อมได้รับผลกระทบทั้งด้านการบริหาร จัดการภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าใช้จ่ายในกระบวนการ ยุติธรรม ค่าก่อสร้างสถานที่ต่างๆ ฯลฯ ด้านเศรษฐกิจและการคลัง เช่น การสูญเสีย รายได้ของรัฐ การเสียงบประมาณใน การป้องกันปราบปราม บำบัดรักษาและฟื้นฟู ฯลฯ และ ด้านความมั่นคงและชื่อเสียงของประเทศจึงกล่าวได้ว่าปัญหา

¹ ชาญคณิต ก. สุริยะ และคนอื่น ๆ อ้างถึงใน กานดา ช่วยเมือง, 2542, หน้า 1.

² สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2545, หน้า 6.

ยาเสพติดเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่เกิดขึ้นในทุกสังคม ผลกระทบจากปัญหายาเสพติดได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างชัดเจนในทุกกลุ่มเป้าหมายนับตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน สังคม ประเทศและนานาชาติ โดยสภาพของปัญหายาเสพติดนั้นเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่คู่ทุกสังคมมาอย่างช้านาน แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมาจะมีการดำเนินการเพื่อแก้ไขอย่างจริงจังด้วยการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน การพัฒนาแนวนโยบายแบบบูรณาการ รวมถึง มาตรการทำงานต่างๆ อย่างหลากหลายแล้วก็ตาม หากแต่ก็ทำได้เพียงควบคุมไม่ให้ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและความมั่นคงของประเทศเท่านั้นแต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไปจากประเทศได้

การจัดการปัญหายาเสพติดให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของคนในสังคมจึงเป็นกระบวนการทำงานที่มีความท้าทายต่อหน่วยงานนโยบายและหน่วยปฏิบัติในหลายๆ ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะประเด็นปัญหายาเสพติดที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องมีการป้องกันและแก้ไขปัญหามีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไปตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นๆ

สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพแนวทางหนึ่ง นั่นคือการเสริมสร้างกลไกการทำงานโดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับเนื้อหาโดยตรงจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในยุคปัจจุบัน ดังเช่นการศึกษาวิจัยของแมรีแอนด์ และลีออน (1999) ที่ระบุว่าผลของการพัฒนาด้วยกระบวนการเรียนการสอนเฉพาะทางให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ในภาคการศึกษาปกติในระดับอุดมศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้วยการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรเข้มข้นทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เฉพาะทางด้านยาเสพติดผลจากการวิจัยค้นพบว่าการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดและหลักและวิธีการทางสังคมสงเคราะห์เฉพาะทางด้านยาเสพติดนั้นจะช่วยให้การปฏิบัติงานด้านการสังคมสงเคราะห์แก่กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับบริบทการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดดีขึ้น โดยเฉพาะในด้านของการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงานในบริบทของยาเสพติดและส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ดีขึ้นด้วย³

ปี พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ในฐานะหน่วยงานนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่รับผิดชอบและดูแลการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศโดยรวม จึงได้กำหนดมาตรการการพัฒนากลไกการทำงาน โดยเฉพาะบุคลากรและผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดเป็นหนึ่งในกลยุทธ์สำคัญที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการทำงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดโดยสาระสำคัญส่วนหนึ่งของมาตรการ

³ Maryann Amodeo and Leon Litchfield. (1999). *"Integrating Substance Abuse Content into Social Work Courses: Effects of Intensive Faculty Training"* Substance Abuse, Vol. 20, No. 1., Association for Medical Education and Research in Substance Abuse

๔ ดังกล่าว นั่นคือ การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และทัศนคติการทำงานของบุคลากร และผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดทุกระดับให้มีความพร้อมและมีแรงจูงใจในการทำงานสูงสุด เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจังต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการแก้ไข ปัญหาเสพติดในระดับประเทศ

ในกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือจากสหวิชาชีพเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก อาทิ แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยาและอื่นๆ ซึ่งในแต่ละส่วนจะมีบทบาทและหน้าที่เฉพาะตามวิชาชีพของตนเอง และหนึ่งในสหวิชาชีพที่มีบทบาทอย่างสูงในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด นั่นก็คือ **“นักสังคมสงเคราะห์”** ที่ถือเป็นอีกหนึ่งวิชาชีพที่มีบทบาทและความสำคัญลำดับสูงต่อการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องจาก

1) วิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่มีบทบาทและความสำคัญในด้านการให้ความช่วยเหลือ แก่กลุ่มเป้าหมายทุกระดับ อาทิ บุคคล กลุ่ม ชุมชนและสังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมบทบาทและ ศักยภาพทางสังคมให้สามารถฝ่าฟันปัญหา ตลอดจนเงื่อนไขทางสังคมต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ความเจริญเติบโตและเป้าหมายของการดำเนินชีวิต⁴

2) ลักษณะงานสังคมสงเคราะห์ส่วนหนึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์และให้ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจน การปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดีแก่ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการ บำบัดรักษาและกลับคืนสู่สังคมในฐานะพลเมืองคนหนึ่งสังคม

3) ลักษณะงานด้านหนึ่งของสังคมสงเคราะห์ นั่นคือ งานที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยและการ ดำเนินงานด้านการให้ความช่วยเหลือทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดและครอบครัว โดยเฉพาะบทบาทของ การเป็นผู้เสนอข้อมูลทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดให้กับทีมคณะทำงาน ด้านการบำบัดรักษา ยาเสพติด เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญต่อการวางแผนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการ บำบัดรักษาและภายหลังการบำบัดแล้วเสร็จ

4) เป้าหมายการทำงานอีกส่วนหนึ่งของงานสังคมสงเคราะห์ นั่นคือ ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างความเข้าใจกับครอบครัวและชุมชนชน และงานที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาความร่วมมือกับชุมชน

⁴ National Association of Social Works (NASW). ***“Social Work Profession”***. Social General Fact Sheets. National Association of Social Workers. Washington, DC 20002-4241.

โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนและสังคมในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในฐานะเจ้าของพื้นที่ในสังคมและสุดท้าย

5) สังคมสงเคราะห์เป็นการศึกษาทางศาสตร์และศิลป์ที่มีการบูรณาการศาสตร์วิชาการอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องในการวางแผนการดำเนินงาน สอดคล้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กล่าวคือ “งานยาเสพติด” เป็นลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการวางแผนและการบริหารทางสังคม และต้องอาศัยการบูรณาการศาสตร์ทางสังคมศาสตร์ จิตวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการให้ความช่วยเหลือทั้งในเชิงจุลภาคและมหภาคในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากลักษณะงานข้างต้น ทำให้งานสังคมสงเคราะห์มีความจำเป็นอย่างยิ่งในฐานะ **“แม่งานด้านการให้ความช่วยเหลือแก่สังคม”** ดังจะเห็นได้จากประเทศที่พัฒนาแล้วหลายๆ ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ตลอดจนหลายประเทศในทวีปยุโรปที่ถือเป็นรัฐสวัสดิการระดับต้นๆ ของโลก เนื่องจาก **“สังคมสงเคราะห์”** เป็นวิชาชีพที่ได้รับการเรียนการสอนเฉพาะด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งในระดับจุลภาคที่เน้นกลุ่มเป้าหมายปัจเจกบุคคล กลุ่มและชุมชน และมหภาคที่เน้นการส่งเสริมด้านการบริหารทางสังคมและการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพื้นฐานทางสังคมอื่นใดที่เป็นปัญหาพื้นฐานของปัญหาหลายๆ อย่าง เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาการไร้การศึกษา ปัญหาเกี่ยวข้องกับสุขภาพร่างกาย เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ของ “Substance Abuse and Mental Health Services Administration” (SAMHSA) จะพบว่าวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในงานบริการด้านการให้ความช่วยเหลือทางสุขภาพจิตมากที่สุด โดยประมาณการนักสังคมสงเคราะห์ที่ผ่านการฝึกอบรมมีและได้รับใบประกาศวิชาชีพให้สามารถปฏิบัติงานได้มีจำนวนมากกว่า 190,000 คน ในปี 1998 ซึ่งจะมากกว่ากลุ่มจิตแพทย์ นักจิตวิทยาและพยาบาลจิตเวชรวมกันก็ว่าได้

ดังนั้น ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย จึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการส่งเสริมให้นักสังคมสงเคราะห์สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพและเหมาะสมกับการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ย่อมจะเกิดผลดีอย่างยิ่งต่อกระบวนการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ โดยเฉพาะการทำงานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศตามเหตุผลที่ได้เสนอข้างต้นแล้ว ทั้งนี้ จากการสอบถามไปยังกระทรวง ทบวง กรมที่มีอัตรานักสังคมสงเคราะห์และผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แต่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งมีเป็นจำนวนมาก ประมาณการ (จากการสอบถามจากกองการเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านอัตราตำแหน่งบุคลากร: วันที่ 16 มกราคม 2552) ดังแสดงข้อมูลต่อไปนี้

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนนักสังคมสงเคราะห์ (คน)	ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แต่ ไม่ได้ดำรงตำแหน่งนักสังคม สงเคราะห์ (คน)
กระทรวงสาธารณสุข - กรมสนับสนุนระบบบริการสุขภาพ - กรมการแพทย์ (ในส่วนของสถาบันัญญรักษ์)	354 10	ไม่สามารถประมาณการได้ เนื่องจาก ขึ้นอยู่กับการมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ของส่วนราชการนั้นๆ
กระทรวงยุติธรรม - กรมคุมประพฤติ - กรมพินิจฯ - กรมราชทัณฑ์	2 - 103 142	1,170 (พนักงานคุมประพฤติ) 93 (อนุกรรมการฯ พี่นุ) - 47 (นักทัณฑวิทยา)
กรุงเทพมหานคร - สำนักอนามัย : ศูนย์บริการสาธารณสุข : กองป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด และคลินิกยาเสพติด	68 89 6	ไม่สามารถประมาณการได้ เนื่องจาก ขึ้นอยู่กับการมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ของส่วนราชการนั้นๆ

- สำนักการแพทย์		
องค์กรชุมชนและองค์กร สาธารณประโยชน์ (NGOs)	ไม่สามารถประมาณการได้ แต่ในเบื้องต้นคาดว่า มีผู้ปฏิบัติงาน ด้านสังคมสงเคราะห์ที่ไม่ได้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	

โดยประมาณการจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม **ทั้งสิ้น 2,037 คน** ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูง (ทั้งนี้ ยังมีได้นับรวมกับอัตราผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในองค์กรชุมชนและองค์กรสาธารณประโยชน์ (NGOs) ดังเช่นศูนย์เกิดใหม่ชาย-หญิง บ้านแสงอรุณ บ้านเอื้อหทัย บ้านนิมิตใหม่ และอื่นๆ และกลุ่มเป้าหมายรองที่เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตทางสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ผลิตบัณฑิตเฉพาะทางสังคมสงเคราะห์ได้ปีละประมาณ 300 คน (ทั่วประเทศ)

หากแต่ปัญหาสำคัญในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดของนักสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด นอกจากจะขาดแคลนนักสังคมสงเคราะห์ที่มีความสนใจบริบทการทำงานด้านยาเสพติดแล้ว จะพบว่าบัณฑิตที่จบคุณวุฒิสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่มักเลือกปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ในบริบทอื่นๆ ที่มีความเป็นรูปธรรมมากกว่า เช่น ด้านแรงงาน ด้านเด็ก ด้านการแพทย์ ฯลฯ ผวนวกกับนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้ามาปฏิบัติงานยาเสพติดมักเกิดปัญหาการย้ายโอน ลาออก หักขาดไฟในการทำงาน เนื่องจากการขาดความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติดและผู้ติดยา รวมทั้งการขาดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดตั้งแต่ต้น ส่งผลให้หน่วยงานต้องการมอบหมายให้วิชาชีพอื่นๆ ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์แทน แต่ก็ประสบปัญหาการเข้าถึงซึ่งความรู้ ทักษะและเทคนิค การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะด้านยาเสพติด ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นผลสำเร็จเท่าที่ควร นอกจากนั้น ในบางหน่วยงาน มีนักสังคมสงเคราะห์ไม่มากนัก ทั้งยังมีใช้ผู้ปฏิบัติงานในสายงานหลัก จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรวมทั้งขาดความก้าวหน้าในการทำงาน จึงมีข้อเรียกร้องถึงสมาคมวิชาชีพที่ควรเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนนักวิชาชีพในการปฏิบัติงาน และประสานเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน ความเห็นเหล่านี้สะท้อนได้จากข้อสรุปจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำสาระการ เรียนการสอนและหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนากระบวนการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ในมิติ

ของปัญหายาเสพติด เมื่อวันที่ 14-15 ตุลาคม 2551 ณ ห้องประชุมคัทลียา อาคารเค.ยู. โฮม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยโครงการจัดการองค์ความรู้เรื่องยาเสพติดร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง พบข้อสรุปต่อความคาดหวังในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านยาเสพติดเกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด พอสรุปความสำคัญได้ดังนี้

ความคาดหวังต่อการปฏิบัติงาน

ประเด็นปัญหาจากการดำเนินงาน	ความคาดหวัง
การวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ยาเสพติด (ปัญหาต้นตอที่เหนี่ยวนำไปสู่ปัญหา ยาเสพติด)	ให้นักสังคมสงเคราะห์ได้เข้ามาช่วยเหลือในทุกกระบวนการทำงาน แก้ไขปัญหาทุกอย่าง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาด้านทาง เช่น การ แก้ไขปัญหาครอบครัว ปัญหาชุมชน เป็นต้น
การประสานงานทางสหวิชาชีพ	การประสานความร่วมมือจากหน่วยงานด้านสังคมต่างๆ ให้เข้ามามีส่วน ร่วมในการทำงาน
	การขยายขอบเขตงานสังคมสงเคราะห์สู่มิติงานด้านชุมชน ร่วมกับ การทำงานแบบปัจเจกบุคคล กลุ่มและครอบครัว แบบสมดุล
	การสร้างเครือข่ายการทำงานกับสหวิชาชีพอื่นๆ ตลอดจน อาสาสมัครการ ทำงานของหน่วยงาน
การให้ความช่วยเหลือที่ต้องอาศัยเทคนิค ทักษะ ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์	การช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดและครอบครัวให้มีชีวิตที่ดีขึ้น โดยเฉพาะ ประเด็นด้านสังคม
	การส่งต่อบริการ หน่วยงาน ระดับชุมชนพื้นที่
การพัฒนาทางวิชาชีพ	การศึกษาวิจัย หรือ การพัฒนาโครงการต่อเนื่อง เพื่อพัฒนา กระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด

การพัฒนาวิชาชีพ เพื่อเสริมระบบการทำงาน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

กลุ่มเป้าหมาย	การดำเนินงาน
กลุ่มคนที่เตรียมตัวเข้าสู่งานด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น นักศึกษา	การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระ รวมถึง รูปแบบการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับปัญหาเสพติด
กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	
1. นักสังคมสงเคราะห์	การฝึกอบรมแก่นักสังคมสงเคราะห์ การแลกเปลี่ยนและเรียนรู้กระบวนการทำงานระหว่างกันของ นักสังคมสงเคราะห์ในงานยาเสพติดของหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้สื่อเพื่อการสื่อสาร อาทิ อินเทอร์เน็ต วารสาร การประชุม เป็นต้น
2. ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แต่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์และไม่ได้จบทางสังคมสงเคราะห์	การฝึกอบรมแก่นักสังคมสงเคราะห์ การแลกเปลี่ยนและเรียนรู้กระบวนการทำงานระหว่างกันของ นักสังคมสงเคราะห์ในงานยาเสพติดของหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้สื่อเพื่อการสื่อสาร อาทิ อินเทอร์เน็ต วารสาร การประชุม เป็นต้น
การขับเคลื่อนเชิงกลไกการทำงาน	การทำงานร่วมกันระหว่างนักปฏิบัติการ นักนโยบายและนักวิชาการ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการทำงานทางวิชาชีพ
	การสร้างเครือข่ายการทำงานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ทั้งในระดับส่วนกลางและต่างจังหวัด
	การกำหนดมาตรฐานและสมรรถนะการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ ในมิตินโยบายเสพติดและ การนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการยอมรับ
	การพัฒนานักสังคมสงเคราะห์ให้มีความรู้ การปฏิบัติงานที่ทันสมัย

	และมีประสิทธิภาพ
	การจัดการข้อมูลและความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ
	การให้วุฒิปัตถ์รับรองการทำงานตามมาตรฐาน และค่าตอบแทนทางวิชาชีพ
	การเสริมสร้างกระบวนการทำงาน โดยมีกฎหมายเข้ามารองรับ

จากประเด็นปัญหาการพัฒนาทางวิชาชีพฯ ตามที่กล่าวถึงข้างต้น ที่แสดงถึงความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้อง และข้อจำกัดทางการพัฒนาวิชาชีพ ประเด็นความสำคัญทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในแง่ของการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ ชำนาญการทางวิชาชีพ รวมถึง เพื่อเป็นการสนองตอบต่อแผนการพัฒนาศักยภาพด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ ดังนั้น สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในฐานะหน่วยงานกลางในการสนับสนุน ประสานและมีบทบาทและหน้าที่เพื่อการพัฒนาสมรรถนะการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ภายในประเทศ โดยร่วมกับองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องในฐานะคณะทำงานฯ (ตามคำสั่ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ 317/2551 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาศักยภาพและระบบการทำงานของวิชาชีพด้านสังคมสงเคราะห์ และคณะทำงานพัฒนาศักยภาพระบบการทำงานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2551) (รายละเอียดตามเอกสารแนบ) จึงเห็นสมควรจัดทำ **“โครงการปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาศักยภาพการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด”** ขึ้นมา

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อประเมินถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการอบรมถึงความรู้ ความเข้าใจและศักยภาพของผู้เข้ารับการอบรมหลังการอบรมว่าเป็นอย่างไร
2. เพื่อประเมินว่าการจัดอบรมสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้เข้ารับการอบรม ในระดับมากน้อยเพียงใด
3. เพื่อประเมินดูความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาและหลักสูตร วิทยากรรายวิชา ว่าเหมาะสมกับการจัดอบรมหรือไม่ และเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในรายวิชานั้นๆ
4. เพื่อค้นหาจุดดีจุดด้อยที่ควรแก้ไขของการฝึกอบรมไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาหลักสูตร วิทยากร ตารางเวลาอรรถสภาพบรรยากาศของการจัดฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรม เป็นนักสังคมสงเคราะห์จากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ไม่เกิน 2 ปี และ/หรือเป็นผู้ไม่เคยรับการอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดมาก่อน
2. เป็นผู้มีความพร้อมและเต็มใจที่จะเข้ารับการอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด
3. เป็นผู้ได้รับความเห็นชอบ และอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา ให้เข้ารับการอบรม

ระยะเวลาในการศึกษาอบรม

จำนวน 4 คืน 5 วัน (48 ชั่วโมง)

ขอบเขตเนื้อหาวิชา

เนื้อหา	ชั่วโมง	กระบวนการ/วิธีการ
● ความเป็นมา ปรัชญา วัตถุประสงค์ ของการจัดทำหลักสูตร	30 นาที	บรรยาย
● สถานการณ์ปัญหา ที่มา ลักษณะ ความรุนแรงของปัญหา	1 ชั่วโมง	บรรยาย และ วิดีทัศน์
● นโยบาย กลไกในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ● การขับเคลื่อนนโยบาย	1 ชม.	บรรยาย
● การป้องกัน ❖ การป้องกันระดับปฐมภูมิ ระดับทุติยภูมิ และระดับตติยภูมิ ❖ การป้องกันกลุ่มเสี่ยง ❖ การสร้างการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมจากสังคม ❖ การทำงานกับภาคีเครือข่ายต่างๆ และ	2 ชม.	บรรยายโดย ผู้แทนจาก ปปส.

เนื้อหา	ชั่วโมง	กระบวนการ/วิธีการ
● ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ➤ ประเภท ของสารเสพติด - ตามกฎหมาย; พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 - ตามฤทธิ์สารเสพติดที่มีต่อระบบประสาทส่วนกลาง 1. กดประสาท 2. กระตุ้นประสาท 3. หลอนประสาท 4. ออกฤทธิ์ผสมผสาน - แบ่งตามแหล่งที่มา 1. จากธรรมชาติ 2. การสังเคราะห์ ○ ฤทธิ์ของสารเสพติด ทางเภสัชวิทยา ➤ โครงสร้างทางเคมี และผลต่อสมอง ➤ การออกฤทธิ์ ระยะเวลาการออกฤทธิ์ (ผู้เสพ คือผู้ป่วย) ○ อาการถอนยา ○ โรคสมองติดยา ➤ ผลของยา/สารเสพติด ที่ออกฤทธิ์ต่อสมอง ➤ การทำงานของสมอง ○ ภาวะโรคร่วม ➤ ทางกาย เช่น HIV, TB (Harm Reduction) ➤ ทางจิต ● ผู้ใช้สารเสพติดกับระบบสภาวะแวดล้อม ➤ สาเหตุ ปัจจัย แรงจูงใจและการแพร่ระบาด ที่	3 ชม	บรรยาย

เนื้อหา	ชั่วโมง	กระบวนการ/วิธีการ
เกิดขึ้น และผลกระทบทางสังคมที่เกิดกับผู้ สารเสพติดและครอบครัว ▪ ปัจจัยเชิงภูมิศาสตร์ ▪ ปัจจัยเชิงโครงสร้าง ▪ ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม ▪ ฯลฯ ➤ บุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้ใช้สารเสพติด ➤ การมองตนเองของผู้ใช้สารเสพติด ภาพลักษณ์ที่ผู้อื่นมองผู้ใช้สารเสพติด		
● กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ➤ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ 2522 ➤ พ.ร.บ. ที่ออกฤทธิ์ต่อจิตใจและประสาท 2518 ➤ พ.ร.ก. ป้องกันการใช้สารระเหย 2533 (แก้ไข 2551) ➤ พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด 2545	1.30 ชม.	บรรยาย
● การวินิจฉัย แบบ DSM 4 ● การคัดกรองและจำแนกกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด	1 ชั่วโมง	บรรยาย
● การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ● ระบบการบำบัดฟื้นฟู ❖ สัมผัสใจ ❖ บังคับบำบัด ❖ ต้องโทษ ● รูปแบบและวิธีการหลักในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ❖ METHADONE Maintenance ❖ FAST Model ❖ MATRIX PROGRAM	6 ชม.	บรรยายและฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา	ชั่วโมง	กระบวนการ/วิธีการ
❖ TC ❖ ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ● รูปแบบทางเลือก ❖ ศาสนบำบัด ❖ การบำบัดโดยชุมชน ❖ จิรสา ❖ ฯลฯ ● ความเข้าใจรูปแบบของการบำบัด ❖ ความเป็นมา ❖ แนวคิด ทฤษฎี ❖ จุดอ่อนจุดแข็งในแต่ละรูปแบบ		
● ขั้นตอนต่างๆ ของงานสังคมสงเคราะห์ ในกระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ❖ ขั้นเตรียมการก่อนการรักษา ❖ ขั้นบำบัดด้วยยา/ถอนยา ❖ ขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพ ❖ ขั้นประเมินความเสี่ยงเพื่อยุติกระบวนการช่วยเหลือ ❖ ขั้นติดตามหลังการรักษา - ปัญญาสังคม ● กระบวนการในการปฏิบัติงาน ❖ การค้นหาข้อเท็จจริง ❖ การประเมินสถานะ ❖ การวินิจฉัยทางสังคม ❖ การวางแผน (แผนสำรอง แผนทางเลือก) ❖ การดำเนินงาน ❖ การประสานงาน และการส่งต่อ ❖ การติดตาม ประเมินผล ❖ การบริหารจัดการ และการนิเทศงาน	3 ชม.	บรรยายและฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา	ชั่วโมง	กระบวนการ/วิธีการ
● เทคนิคและเครื่องมือในขั้นตอนต่างๆ ของการปฏิบัติงาน ❖ เทคนิคพื้นฐานและเครื่องมือ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การให้การปรึกษา Assist Program ฯลฯ ❖ เทคนิคพิเศษและเครื่องมือ เช่น การทำงานกับชุมชน การให้การปรึกษาเชิงลึก กระบวนการกลุ่ม ฯลฯ ❖ การบริหารจัดการให้เกิดบริการทางสังคม (Case Management) ❖ เทคนิคการส่งต่อ ทางกายภาพ , ทางสังคม ❖ เทคนิคการเขียนรายงานกรณีศึกษา ❖ เทคนิคใหม่ๆ ที่น่าสนใจ ❖ ฯลฯ	6 ชม.	บรรยายและฝึกปฏิบัติ
● การทำงานกลุ่ม/กระบวนการกลุ่ม; พลวัตกลุ่ม แนวคิด ทฤษฎีกลุ่ม รูปแบบกิจกรรมกลุ่ม การพัฒนากลุ่ม/เครือข่าย เช่น Social Support Groups , Narcotics Anonymous, Alcoholics Anonymous , family	3 ชม.	บรรยายและฝึกปฏิบัติ
● การจัดเก็บข้อมูล ระบบข้อมูล และการวิจัย ● การวิจัยในงานที่ปฏิบัติอยู่ (Routine to Research)	1.30 ชม.	บรรยาย
● เทคนิควิทยากรกระบวนการ	6 ชม.	บรรยายและฝึกปฏิบัติ
● การศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์	8 ชม.	

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

สืบเนื่องจากการมีหลักสูตรการจัดอบรมนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการประเมินผลการจัดฝึกอบรมนั้น ควรเริ่มจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการฝึกอบรม เพื่อให้ทราบถึงความหมาย ความสำคัญของการประเมินผลโครงการดังต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของการประเมินผลการฝึกอบรม
2. กระบวนการการประเมินผลการฝึกอบรม

1. ความหมายและความสำคัญของการประเมินผลการฝึกอบรม

1.1 ความหมายของการประเมินผล

ชาญ สวัสดิ์สีลี (2544, น. 107) การประเมินผล คือ กระบวนการที่ใช้ดุลพินิจ(Judgement) และ/หรือค่านิยม (Value) ในการพิจารณาตัดสินคุณค่า ความเหมาะสม ความคุ้มค่าหรือสัมฤทธิ์ผลของเหตุการณ์ โครงการหรือสิ่งอื่นใด หลังจากการเปรียบเทียบผลที่วัดได้ โดยวิธีการต่างๆ ก็ตามกับเป้าหมายวัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ (2543, น. 23) การประเมินผล คือ กระบวนการที่มีการศึกษา

วิเคราะห์ กำหนดเกณฑ์ วางแผน และดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะตัดสินคุณสมบัติ คุณค่าหรือคุณภาพ ของ สิ่งที่น่าสนใจจากการวัดผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

สรุปการประเมินผล คือ กระบวนการแสวงหาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลที่มุ่งหาคำตอบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายและนำผลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการใช้ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ต่อประเด็นการประเมินผลลัพธ์ ผลกระทบ ที่เกิดขึ้นเพื่อนำผลมาประกอบการตัดสินใจในการดำเนินโครงการต่างๆ

1.2 ความหมายการประเมินผลการฝึกอบรม

ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์, 2543, น. 18 กล่าวว่า การประเมินผลโครงการฝึกอบรม หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการฝึกอบรมและนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงโครงการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขจรศักดิ์ หาญณรงค์(<http://www.tu.ac.th/org/ofrector/person/train/handbook/assess.html>)

กล่าวว่า การประเมินผลโครงการฝึกอบรม หมายถึง "การศึกษาข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง เพื่อประเมินดูว่าโปรแกรมฝึกอบรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนั้น ได้บรรลุผลสมความมุ่งหมายหรือไม่"

1.3 ความสำคัญของการประเมินผลการฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรมมีความสำคัญกล่าว คือ เป็นการวัดประเมินผลสิ่งที่กำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ไว้ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดฝึกอบรม โดยผลจากการประเมินผลจะเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจต่างๆ เช่น

- 1.3.1 เพื่อใช้ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาโครงการการฝึกอบรมให้เหมาะสมรวมถึง ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น
- 1.3.2 เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการจัดฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลการประเมินเป็น พื้นฐานประกอบการตัดสินใจว่าควรมีการดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรนั้นต่อไปหรือไม่
- 1.3.3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจว่าวิทยากรที่เชิญเข้ามารวมการดำเนินงานนั้นมีความรู้ความเหมาะสมและสามารถให้ความรู้ความเข้าใจได้ตรงกับความต้องการหรือไม่ทั้งสามารถเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการฝึกอบรมครั้งหน้าต่อไป

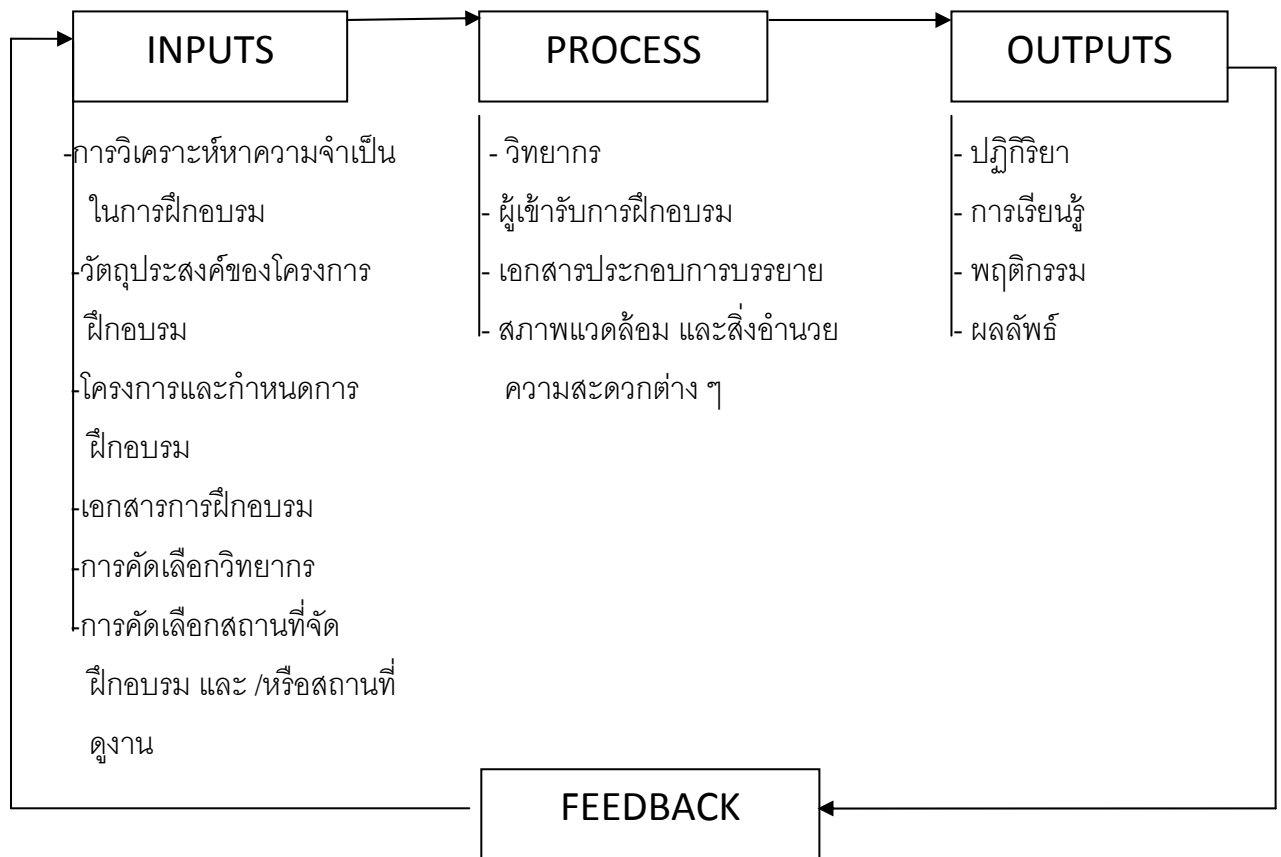
2. กระบวนการประเมินผลการฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพและได้ผลที่น่าเชื่อถือ จะต้องพิจารณาปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการประเมินผลการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 2.1 ปัจจัยนำเข้าของการฝึกอบรม(Inputs)
- 2.2 กระบวนการดำเนินการฝึกอบรม(Process)
- 2.3 ผลจากการฝึกอบรม(Outputs)

ภาพที่ 2.1

รูปแบบการตรวจสอบ การประเมินผลการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ
(Gharn's Training Evaluation Model)



ที่มา : ชาญ สวัสดิ์สาส์ , 2544, น. 108

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขั้นตอนการประเมินผลโครงการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 3 อย่างด้วยกันคือ

1. การประเมินหลักสูตรการฝึกอบรม ประโยชน์และคุณค่า ต่อการนำไปในการปฏิบัติงาน(ด้านวิชาการ)
 2. การประเมินผลการฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการจัดการฝึกอบรม (ด้านบริการ) สำหรับการฝึกอบรม เป็นเครื่องมือในการประเมินผลว่าผู้เข้ารับการอบรมว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะพัฒนาไปสู่จุดที่ต้องการหรือไม่ เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมแล้ว
- แบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลการฝึกอบรมด้านวิชาการ จะเป็นคำถามแบบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. แบบติดตามหลังการฝึกอบรมจากผลการจัดอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เข้าอบรม 18 คน เป็น ผู้ชาย 3 คน หญิง 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

การเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์จากการใช้แบบสอบถามเก็บกับผู้เข้ารับการอบรม ในช่วงการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม 1 เดือน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำมาวิเคราะห์ผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS V.11.5) นำมาวิเคราะห์และเสนอผลที่ได้จาก

การติดตามและประเมินผล โดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการประเมินไม่เป็นประโยชน์	ให้	1 คะแนน
ระดับการประเมินน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับการประเมินปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับการประเมินมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับการประเมินมากที่สุด	ให้	5 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของ
ค่าเฉลี่ยโดยให้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	ไม่เป็นประโยชน์
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการประเมินโครงการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบประเมินดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่วัดจากแบบทดสอบ “ก่อน” และ “หลัง” จากการฝึกอบรม ปรากฏว่าได้ค่า $t = -3.979$ ถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงสรุปได้ว่า การฝึกอบรมมีผลทำให้ความสามารถของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ด้านการสอน เพิ่มขึ้นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ด้านนี้ “ก่อน” และ “หลัง” เสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว โดยใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัด

ตารางที่ 1

แสดงการประเมินผล ผู้เข้าฝึกอบรม ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่	คะแนนก่อนการฝึกอบรม	คะแนนหลังการฝึกอบรม	ผลต่าง
1	9	15	6
2	9	16	7
3	10	15	5
4	10	15	5
5	9	13	4
6	14	15	1
7	13	13	0
8	10	13	3
9	13	14	1
10	16	14	-2
11	10	15	5
12	12	15	3

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่	คะแนนก่อนการฝึกอบรม	คะแนนหลังการฝึกอบรม	ผลต่าง
13	12	15	3
14	14	15	1
15	13	13	0
16	11	12	1
17	11	10	-1
18	14	15	1
ผลรวม	11.67	14.06	-2.39

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมที่มีต่อประโยชน์และคุณค่าต่อการปฏิบัติงานพบว่า

ด้านสถานการณ์ปัญหาและแนวคิดพื้นฐานการทำงานด้านยาเสพติด นโยบาย กลไกประเทศ และระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสารเสพติดและการขับเคลื่อนนโยบาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 33.3 ในระดับมากที่สุด

ด้านแนวคิดพื้นฐานในการทำงานด้านยาเสพติด ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 46.7 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 46.7 อยู่ในระดับมาก

ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและมาก รองลงมาร้อยละ 6.7 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผู้ใช้สารเสพติดกับระบบสภาวะแวดล้อม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 40.0 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการป้องกัน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 40.0 อยู่ในระดับมาก

ด้านหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติงาน จรรยาบรรณและมาตรฐานในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและมาก รองลงมาร้อยละ 6.7 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านรูปแบบและวิธีการทางเลือกในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 33.3 อยู่ในระดับมาก

ด้านรูปแบบและวิธีการทางเลือกในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 40.0 อยู่ในระดับมาก

ด้านการวิจัย คัดกรองและจำแนกกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 40.0 อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดเก็บข้อมูล ระบบข้อมูลและการวิจัย การวิจัยในงานที่ปฏิบัติอยู่(Routine to Research) ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 40.0 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านขั้นตอนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการบำบัดฟื้นฟู ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 26.7 อยู่ในระดับมากที่สุด.

ด้านเทคนิคการทำงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 33.3. อยู่ในระดับมาก

ด้านการทำงานกลุ่ม/กระบวนการกลุ่ม; พลวัตกลุ่ม แนวคิด ทฤษฎีกลุ่ม รูปแบบกิจกรรมกลุ่ม การพัฒนากลุ่ม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 40.6 มีความคิดเห็นในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 40.0 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านเทคนิควิทยากรกระบวนการ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 60.0 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 33.3 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงาน
สังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับของประโยชน์และคุณค่าต่อการปฏิบัติงาน					
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่เป็นประโยชน์ (1)	ระดับ
สถานการณ์ปัญหาและแนวคิดพื้นฐานการทำงานด้านยาเสพติดนโยบายกลไกในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและการขับเคลื่อน นโยบาย	4.20	5 (33.3)	8 (53.3)	2 (13.3)	-	-	มาก
แนวคิดพื้นฐานในการทำงานด้านยาเสพติด	4.47	7 (46.7)	8 (53.3)	-	-	-	มาก

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับของประโยชน์และคุณค่าต่อการปฏิบัติงาน					
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่เป็นประโยชน์ (1)	ระดับ
ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด	4.53	8 (53.3)	7 (46.7)	-	-	-	มากที่สุด
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4.40	7 (46.7)	7 (46.7)	1 (6.7)	-	-	มาก
ผู้ใช้สารเสพติดกับระบบ สภาวะแวดล้อม	4.27	6 (40.0)	7 (46.7)	2 (13.3)	-	-	มาก
การป้องกัน	4.33	7 (46.7)	6 (40.0)	2 (13.3)	-	-	มาก
หลักการพื้นฐานในการ ปฏิบัติงาน จรรยาบรรณ และมาตรฐานในการ ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ด้านยาเสพติด	4.40	7 (46.7)	7 (46.7)	1 (6.7)	-	-	มาก
รูปแบบและวิธีการหลักใน การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ	4.33	8 (53.3)	5 (33.3)	2 (13.3)	-	-	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงาน
สังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับของประโยชน์และคุณค่าต่อการปฏิบัติงาน					
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่เป็นประโยชน์ (1)	ระดับ
รูปแบบและวิธีการ ทางเลือกในการบำบัดฟื้นฟู สมรรถภาพ	4.47	7 (46.7)	6 (40.0)	2 (13.3)	-	-	มาก
การวินิจฉัย คัดกรองและ จำแนกกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับ สารเสพติด	4.20	8 (53.3)	6 (40.0)	1 (6.7)	-	-	มาก
การเก็บข้อมูล ระบบข้อมูล และการวิจัย การวิจัยใน งานที่ปฏิบัติอยู่	3.93	6 (40.0)	7 (46.7)	1 (6.7)	1 (6.7)	-	มาก
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ ใน กระบวนการบำบัดฟื้นฟู	4.33	4 (26.7)	7 (46.7)	3 (20.0)	1 (6.7)	-	มาก
เทคนิคการทำงานสังคม สงเคราะห์ด้านยาเสพติด	4.40	8 (53.3)	5 (33.3)	2 (13.3)	-	-	มาก
การทำงานกลุ่ม/ กระบวนการกลุ่ม ; พลวัต กลุ่ม แนวคิด ทฤษฎีกลุ่ม รูปแบบกิจกรรมกลุ่ม การ พัฒนากลุ่ม	4.20	6 (40.0)	6 (40.0)	3 (20.0)	-	-	มาก
เทคนิควิทยากร กระบวนการ	4.53	9 (60.0)	5 (33.3)	1 (6.7)	-	-	มากที่สุด

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมที่มีต่อการศึกษาดูงานพบว่า

ด้านการศึกษาดูงาน พบว่าส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 60.0 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 33.3 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาดูงาน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับของประโยชน์และคุณค่าต่อการปฏิบัติงาน					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นประโยชน์	ระดับ
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
การศึกษาดูงาน	4.53	9 (60.0)	5 33.3	1 6.7	-	-	มากที่สุด

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการจัดการฝึกอบรม (ด้านบริการ) พบว่า

ด้านการบริการระหว่างการจัดการฝึกอบรม เช่น สถานที่จัดการฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม วิทยากร โดยภาพรวม ระยะเวลาการฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน บรรยายของการฝึกอบรม อาหาร การอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัด การดำเนินงานและประสานงานแจ้งข่าวการฝึกอบรม โดยการใช้แบบสอบถามจากผู้เข้าร่วมการอบรมผลปรากฏว่าผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของการประเมินการจัดอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดพบว่า

ด้านสถานที่จัดการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 86.7 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 13.3 มีความคิดเห็นในระดับไม่เหมาะสม.

ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 86.7 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 13.3 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม

ด้านวิทยากรโดยภาพรวม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 93.3 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 6.7 มีความคิดเห็นในระดับไม่เหมาะสม

ด้านระยะเวลาการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 80.0 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 20.0 มีความคิดเห็นในระดับไม่เหมาะสม

ด้านเอกสารประกอบการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 93.3 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 6.7 ในระดับไม่เหมาะสม

ด้านการศึกษาดูงาน ผู้เข้าอบรมร้อยละ 93.3 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 6.7 ในระดับไม่เหมาะสม

ด้านบรรยากาศของการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 100 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม

ด้านอาหาร ผู้เข้าอบรมร้อยละ 100 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม

ด้านการอำนวยความสะดวกของทีมผู้จัด ผู้เข้าอบรมร้อยละ 93.3 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 6.7 ในระดับไม่เหมาะสม

ด้านการดำเนินงานและประสานงานแจ้งข่าวการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 86.7 มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ร้อยละ 13.3 ในระดับไม่เหมาะสม

ตารางที่ 4

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานสังคม
สงเคราะห์ด้านยาเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม		
		เหมาะสม หรือ เพียงพอ (2)	ไม่เหมาะสม หรือไม่ เพียงพอ (1)	ระดับ
สถานที่จัดการฝึกอบรม	.87	13 (86.7)	2 (13.3)	เหมาะสม
หลักสูตรการฝึกอบรม	.87	13 (86.7)	2 (13.3)	เหมาะสม
วิทยากรโดยภาพรวม	1.00	14 (93.3)	1 (6.7)	เหมาะสม
ระยะเวลาการฝึกอบรม	.80	12 (80.0)	3 (20.0)	เหมาะสม
เอกสารประกอบการฝึกอบรม	.93	14 (93.3)	1 (6.7)	เหมาะสม
การศึกษาดูงาน	.93	14 (93.3)	1 (6.7)	เหมาะสม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม		
		เหมาะสม หรือ เพียงพอ (2)	ไม่เหมาะสม หรือไม่ เพียงพอ (1)	ระดับ
บรรยากาศของการฝึกอบรม	1.00	15 (100)	-	เหมาะสม
อาหาร	1.00	15 (100)	-	เหมาะสม
การอำนวยความสะดวกของทีมผู้จัด	.93	14 (93.3)	1 (6.7)	เหมาะสม
การดำเนินงานและประสานงานแจ้งข่าวการฝึกอบรม	.87	13 (86.7)	2 (13.3)	เหมาะสม

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อวิทยากร

การประเมินสถานการณ์ปัญหา และแนวคิดพื้นฐานการทำงานด้านยาเสพติด

**นโยบาย กลไกในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสารเสพติดและการขับเคลื่อนนโยบาย
โดยคุณศิริสุข ยืนหาญ พบว่า**

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก ร้อยละ 46.2 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 38.5 ในระดับดีมาก

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 23.1 ในระดับพอใช้ และ ดีมาก

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 30.8 ในระดับดีมาก

ด้านการตอบคำถาม ผู้เข้าอบรมร้อยละ 69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 15.4 ในระดับดีมากและพอใช้

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ผู้เข้าอบรมร้อยละ53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 30.8 ในระดับดีมาก

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ผู้เข้าอบรมร้อยละ84.6 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 7.7 ในระดับดีมากและพอใช้

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ผู้เข้าอบรมร้อยละ76.9 มีความคิดเห็นในระดับดีร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ผู้เข้าอบรมร้อยละ46.2 มีความคิดเห็นในระดับดี ร้อยละ 38.5 ในระดับดีมาก

ผลความคิดเห็นภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ย 3.1 อยู่ในระดับ ดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้คือ มีความรู้ มีประสบการณ์ ความสามารถ ถ่ายทอดได้ชัดเจน เข้าใจง่ายมีภาพประกอบการบรรยาย

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ มีความรู้มาก แต่ยังไม่สามารถย่อยให้เข้าใจได้ พูดเร็ว

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ควรแบ่งปัญหาออกมาเป็นระดับ มหภาค จุลภาค และเพิ่มความรู้ใหม่ๆ ศัพท์เทคนิค ภาษาเรียกเกี่ยวกับยาเสพติด ควรเพิ่มเวลาให้วิทยากรท่านนี้เพื่อมองเห็นสภาพการณ์ ยุทธศาสตร์และเก็บเกี่ยวกับประสบการณ์ของวิทยากร

ตารางที่ 5

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินสถานการณ์ปัญหา และแนวคิด
พื้นฐานการทำงานด้านยาเสพติดนโยบาย กลไกในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสาร
เสพติดและการขับเคลื่อนนโยบาย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรู้รอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.54	7 (53.8)	6 (46.2)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.23	5 (38.5)	6 (46.2)	2 (15.4)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.00	3 (23.1)	7 (53.8)	3 (23.1)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.08	3 (23.1)	8 (61.5)	2 (15.4)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.08	4 (30.8)	6 (46.2)	3 (23.1)	-
การตอบคำถาม	3.00	2 (15.4)	9 (69.2)	2 (15.4)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.15	4 (30.8)	7 (53.8)	2 (15.4)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	3.00	1 (7.7)	11 (84.6)	1 (7.7)	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.08	3 (23.1)	8 (61.5)	2 (15.4)	-
การรักษาเวลา	3.23	3 (23.1)	10 (76.9)	-	-
ความเหมาะสมของวิทยาการใน ภาพรวม	3.23	5 (38.5)	6 (46.2)	2 (15.4)	-
สรุปภาพรวม	3.1	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการประเมินสถานการณ์ปัญหา และแนวคิดพื้นฐานการทำงานด้านยาเสพติดนโยบาย กลไกในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสารเสพติดและการขับเคลื่อนนโยบายโดย คุณธนิสฐา นาคิน พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 76.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 15.4 ในระดับดีมาก

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 23.1 ในระดับพอใช้

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 38.5 ในระดับพอใช้

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 23.1 ในระดับดีมากและพอใช้

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นในระดับ ดีและพอใช้ รองลงมาร้อยละ 7.7 ในระดับดีมาก

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นในระดับดีและพอใช้ รองลงมาร้อยละ 7.7 ในระดับดีมาก

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 38.5 ในระดับพอใช้

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นในระดับพอใช้ รองลงมาร้อยละ 38.5 ในระดับดี

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 38.5 ในระดับพอใช้

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 76.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 15.4 ในระดับดีมาก

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 30.8 ในระดับพอใช้

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้ คือ มีเทคนิคในการถ่ายทอดได้ดี ถึงแม้จะไม่มีสื่อ ฯ ประกอบการบรรยายแต่เนื้อหาที่น่าสนใจ การสรุปเนื้อหาที่มีความชัดเจน ง่ายมากขึ้น

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ เอกสารประกอบการบรรยาย น่าเสียงเบา เทคนิคการนำเสนอไม่น่าสนใจ

ตารางที่ 6

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินสถานการณ์ปัญหา และแนวคิดพื้นฐานการทำงานด้านยาเสพติดนโยบาย กลไกในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสารเสพติดและการขับเคลื่อนนโยบาย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.08	2 (15.4)	10 (76.9)	1 (7.7)	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	2.85	1 (7.7)	9 (69.2)	3 (23.1)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	2.69	1 (7.7)	7 (53.8)	5 (38.5)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.00	3 (23.1)	7 (53.8)	3 (23.1)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	2.62	1 (7.7)	6 (46.2)	6 (46.2)	-
การตอบคำถาม	2.62	1 (7.7)	6 (46.2)	6 (46.2)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	2.77	2 (15.4)	6 (46.2)	5 (38.5)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	2.69	2 (15.4)	5 (38.5)	6 (46.2)	-
การควบคุมชั้นเรียน	2.69	1	7	5	-

		(7.7)	(53.8)	(38.5)	
การรักษาเวลา	3.08	2 (15.4)	10 (76.9)	1 (7.7)	-
ความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม	2.85	2 (15.4)	7 (53.8)	4 (30.8)	-
สรุปภาพรวม	2.81	-	-	-	-

**ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแนวคิดพื้นฐานในการทำงานด้านยาเสพติด
โดย คุณปณณ วิศวกรรมพบว่า**

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 76.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 76.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 15.4 ในระดับดีมาก

ด้านการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 76.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 15.4 ในระดับดีมาก

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 15.4 ในระดับดีมากและพอใช้

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 30.8 ในระดับดีมาก

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 76.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 15.4 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 84.6 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 15.4 ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้ คือ มีการนำเสนอเนื้อหาให้ชัดเจน เห็นภาพมีการยกตัวอย่างเป็น น่าสนใจมาก มีการเตรียมตัวที่ดีในการบรรยาย มีความรอบรู้ดี มีสื่อการสอนที่น่าสนใจอธิบายได้ดีเสียงชัดเจนดี น่าติดตาม และการเป็นคนรุ่นใหม่ที่มาทำงานเกี่ยวกับยาเสพติด

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ การรักษาเวลาในการบรรยาย

ตารางที่ 7

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินแนวคิดพื้นฐานในการทำงาน
ด้านยาเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
ความรู้ในเนื้อหาวิชา	3.23	3 (23.1)	10 (76.9)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.15	3 (23.1)	9 (69.2)	1 (7.7)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.08	2 (15.4)	10 (76.9)	1 (7.7)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.08	2 (15.4)	10 (76.9)	1 (7.7)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.00	2 (15.4)	9 (69.2)	2 (15.4)	-
การตอบคำถาม	3.08	3 (23.1)	8 (61.5)	2 (15.4)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.08	3 (23.1)	8 (61.5)	2 (15.4)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	3.31	4 (30.8)	9 (69.2)	-	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.08	2	10	1	-

		(15.4)	(76.9)	(7.7)	
การรักษาเวลา	3.00	3 (23.1)	8 (61.5)	1 (7.7)	1 (7.7)
ความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม	3.15	2 (15.4)	11 (84.6)	-	-
สรุปภาพรวม	3.38	-	-	-	-

**ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการประเมินความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด
โดยนายแพทย์อังกูร ภัทรกรพบว่า**

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 41.7 ในระดับดีมาก

ด้านการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 41.7 ในระดับดีมาก

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 25.0 ในระดับดีมากและพอใช้

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 25.0 ในระดับดีมาก

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 25.0 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 75.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 25.0 ในระดับดีมาก

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้คือ

- มีมุขฮาเล็กๆ ในบทเรียน
- ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ตรงที่ถ่ายทอดได้ง่ายและชัดเจน สามารถนำไปปรับใช้ปฏิบัติได้จริง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ควรมีเวลาในการฟังข้อมูลจากวิทยากรมากกว่านี้ เนื่องจากเป็นหัวข้อที่มีรายละเอียดมาก

ตารางที่ 8

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
ความรู้รอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.67	8 (66.7)	4 (33.3)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.33	4 (33.3)	8 (66.7)	-	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.33	5 (41.7)	6 (50.0)	1 (8.3)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.33	4 (33.3)	8 (66.7)	-	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.33	5 (41.7)	6 (50.0)	1 (8.3)	-
การตอบคำถาม	3.17	4 (33.3)	6 (50.0)	2 (16.7)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.00	3 (25.0)	6 (50.0)	3 (25.0)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	3.17	3 (25.0)	8 (66.7)	1 (8.3)	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.17	3	8	1	-

		(25.0)	(66.7)	(8.3)	
การรักษาเวลา	3.25	3 (25.0)	9 (75.0)	-	-
ความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม	3.33	4 (33.3)	8 (66.7)	-	-
สรุปภาพรวม	3.28	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อผู้ใช้สารสนเทศติดกับระบบสถานะแวดล้อมโดย คุณกานดา ช่วยเมือง พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 73.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 26.3 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 73.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 26.3 ในระดับดี

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 73.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.1 ในระดับดี

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 68.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.1 ในระดับดี

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 63.2 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 36.8 ในระดับดี

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 36.8 ในระดับดี

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 63.2 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 36.8 ในระดับดี

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 47.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 31.6 ในระดับดี

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 52.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 42.1 ในระดับดี

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 84.2 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 15.8 ในระดับดี

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 63.2 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 31.6 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้ คือ การถ่ายทอดและยกตัวอย่างที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่ชัดเจนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้ถึงพฤติกรรมของผู้ป่วยยาเสพติดเป็นอย่างดี ถ่ายทอดได้ดี การนำ / ยกตัวอย่าง Case มาประกอบการนำเสนอ ทำให้เข้าใจภาพรวมในสิ่งที่นำเสนอมากขึ้นนำเสนอเนื้อหาได้ไม่น่าเบื่อ เห็นภาพชัดเจนโดยการนำประสบการณ์ที่ผ่านมาแลกเปลี่ยนมีเทคนิคและการนำเสนอที่ดีชัดเจนการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ได้ดีวิทยากรให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์น่าสนใจซึ่งสามารถเข้าใจและนำไปปรับใช้ได้จริงสามารถเข้าใจความเป็นตัวตนที่หลากหลายแตกต่างของผู้ใช้ยาเสพติดมากขึ้น ทำให้เวลาปฏิบัติงานกับผู้ใช้ยาต้องยอมรับและให้ความช่วยเหลือตามบริบทของผู้ใช้ยาและสภาพแวดล้อมอธิบายได้เข้าใจดีประทับใจประสบการณ์ ทำให้ได้ความรู้ และกำลังใจในการทำงาน

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ การสื่อที่เข้าใจเพื่อดึงดูดความสนใจ สไลด์ทัศนูปกรณ์ ตัวเล็กไป ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ควรมีเอกสารประกอบการบรรยาย

ตารางที่ 9

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ใช้สารเสพติดกับระบบสภาวะแวดล้อม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.74	14 (73.7)	5 (26.3)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.74	14 (73.7)	5 (26.3)	-	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.68	14 (73.7)	4 (21.1)	1 (5.3)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.58	13 (68.4)	4 (21.1)	2 (10.5)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.63	12 (63.2)	7 (36.8)	-	-
การตอบคำถาม	3.53	11 (57.9)	7 (36.8)	1 (5.3)	-

เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.63	12 (63.2)	7 (36.8)	-	-
การใช้โสตทัศนูปกรณ์	3.26	9 (47.4)	6 (31.6)	4 (21.1)	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.47	10 (52.6)	8 (42.1)	1 (5.3)	-
การรักษาเวลา	3.84	16 (84.2)	3 (15.8)	-	-
ความเหมาะสมของวิทยาการใน ภาพรวม	3.58	12 (63.2)	6 (31.6)	1 (5.3)	-
สรุปภาพรวม	3.60	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรมต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดย คุณสุวิชัย รักษรटनाกร

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 78.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.1 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 73.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.1 ในระดับดี

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 68.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 26.3 ในระดับดี

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 52.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 47.4 ในระดับดี

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 68.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 26.3 ในระดับดี

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 42.1 ในระดับดีมาก

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 31.6 ในระดับดี

ด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 31.6 ในระดับดี

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ63.2 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมาร้อยละ 31.6 ในระดับดี

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ73.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 26.3 ในระดับดี

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ78.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมาร้อยละ 15.8 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้ คือ สามารถนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน มาอธิบายให้เข้าใจพร้อมยกตัวอย่างอธิบายรายละเอียด ได้ชัด โดยเฉพาะการยกตัวอย่าง แต่เสียเวลาที่มีไม่มาก ถ่ายทอดได้ง่ายดี มาตรงเวลาดีมาก ความชัดเจนในการบรรยาย การถ่ายทอดและเนื้อหาที่ซับซ้อน ให้เข้าใจชัดเจนมากขึ้น เป็นกันเอง ใช้ภาษาเข้าใจง่ายและเป็นกันเอง สามารถบรรยายหัวข้อกฎหมายฟังแล้วเข้าใจง่ายไม่น่าเบื่อ สนุกจริงใจ ถ่ายทอดความรู้ด้านกฎหมายได้เข้าใจดี มีเทคนิคและเข้าใจง่าย ฟังสบาย ไม่เครียด ไม่เบื่อมีความรู้เยอะ มีการยกตัวอย่างมีความกระตือรือร้นในการตอบข้อคำถามมีความตั้งใจในการถ่ายทอด

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ ควรใช้เหตุการณ์ สถานการณ์ เพื่อให้เห็นภาพเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ อยากให้มีเวลาในการบรรยายและตอบคำถามในเนื้อหาดังกล่าวมากกว่า น้อยอยากให้เพิ่มระยะเวลาในการบรรยายในหัวข้อกฎหมายเนื่องจากค่อนข้างมีความสำคัญต่อการทำงาน

ตารางที่ 10

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.79	15 (78.9)	4 (21.1)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.68	14 (73.7)	4 (21.1)	1 (5.3)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.68	13 (68.4)	5 (26.3)	1 (5.3)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ	3.53	10	9	-	-

เนื้อหาวิชา		(52.6)	(47.4)		
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.63	13 (68.4)	5 (26.3)	1 (5.3)	-
การตอบคำถาม	3.42	8 (42.1)	11 (57.9)	-	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.47	11 (57.9)	6 (31.6)	2 (10.5)	-
การใช้สื่อทศนูปกรณ์	3.47	11 (57.9)	6 (31.6)	2 (10.5)	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.58	12 (63.2)	6 (31.6)	1 (5.3)	-
การรักษาเวลา	3.74	14 (73.7)	5 (26.3)	-	-
ความเหมาะสมของวิทยาการใน ภาพรวม	3.74	15 (78.9)	3 (15.8)	1 (5.3)	-
สรุปภาพรวม	3.60	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

จรรยาบรรณและมาตรฐานในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

โดยผศ.อัญมณี บุณณกานนท์ พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 42.9 ในระดับดีมาก

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 64.3 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับพอใช้

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับพอใช้

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดีมากและพอใช้

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 64.3 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับพอใช้

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ64.3 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 21.4 ในระดับพอใช้

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ64.3 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 28.6 ในระดับพอใช้

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 28.6 ในระดับพอใช้

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ85.7 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 14.3 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ78.6 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 14.3 ในระดับดีมาก

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ71.4 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 28.6 ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้คือมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่บรรยาย ค่อนข้างมีความกระตือรือร้น

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ เนื้อหาในวิชานี้ค่อนข้างมากเกรงว่าไม่สามารถถ่ายทอดได้ใน 1 ชั่วโมง ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น

ตารางที่ 11

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติงาน
จรรยาบรรณและมาตรฐานในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.36	6 (42.9)	7 (50.0)	1 (7.1)	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	2.93	2 (14.3)	9 (64.3)	3 (21.4)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	2.86	2 (14.3)	8 (57.1)	4 (28.6)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.00	3 (21.4)	8 (57.1)	3 (21.4)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	2.93	2 (14.3)	9 (64.3)	3 (21.4)	-
การตอบคำถาม	2.93	2 (14.3)	9 (64.3)	3 (21.4)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	2.79	1 (7.1)	9 (64.3)	4 (28.6)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	2.93	3 (21.4)	7 (50.0)	4 (28.6)	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.14	2 (14.3)	12 (85.7)	-	-
การรักษาเวลา	3.07	2 (14.3)	11 (78.6)	1 (7.1)	-
ความเหมาะสมของวิทยากรใน ภาพรวม	3.29	4 (28.6)	10 (71.4)	-	-
สรุปภาพรวม	3.02	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมรูปแบบและวิธีการหลักในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพโดย ผอ.เผด็จ หรั่งรอด พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 80.0 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 20.0 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมากและดี รองลงมา ร้อยละ 6.7 ในระดับพอใช้

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 40.0 ในระดับดี

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 40.0 มีความคิดเห็นในระดับดีมากและดี รองลงมา ร้อยละ 20.0 ในระดับพอใช้

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 60.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมากและดี รองลงมา ร้อยละ 6.7 ในระดับพอใช้

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 60.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 60.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 40.0 ในระดับดี

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 60.0 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้ คือ มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการบรรยาย มีความรอบรู้ในเรื่องที่บรรยาย ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของวิทยากรที่น่าเสนอให้ อย่างชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มองเห็นภาพ สามารถนำแนวคิดดังกล่าวไปปรับใช้กับการทำงานจริงได้ ประสบการณ์การทำ TC ความจริงใจที่ช่วยเหลือดูแลผู้ป่วย

ตารางที่ 12

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบและวิธีการหลักในการ
บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.80	12 (80.0)	3 (20.0)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.40	7 (46.7)	7 (46.7)	1 (6.7)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.47	8 (53.3)	6 (40.0)	1 (6.7)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.20	5 (33.3)	8 (53.3)	2 (13.3)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.20	6 (40.0)	6 (40.0)	3 (20.0)	-
การตอบคำถาม	3.27	5 (33.3)	9 (60.0)	1 (6.7)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.40	7 (46.7)	7 (46.7)	1 (6.7)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	3.27	5 (33.3)	9 (60.0)	1 (6.7)	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.27	5 (33.3)	9 (60.0)	1 (6.7)	-
การรักษาเวลา	3.47	8 (53.3)	6 (40.0)	1 (6.7)	-
ความเหมาะสมของวิทยากรใน ภาพรวม	3.53	9 (60.0)	5 (33.3)	1 (6.7)	-
สรุปภาพรวม	3.38	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรมต่อรูปแบบและวิธีการทางเลือกในการบำบัด

ฟื้นฟูสมรรถภาพ การบำบัดโดยชุมชน กรณีศึกษาชุมชนคลองเตยโดย นางอามิเนะ บิดิล พบว่า

ด้านความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก ร้อยละ 42.9 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรม ร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 42.9 ในระดับดี

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดีมาก

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 35.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมากและพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับดี

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 35.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก และดี รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับพอใช้

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 42.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดีมาก

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 42.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดี

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 35.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับพอใช้

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 42.9 ในระดับดีมาก

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 42.9 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้ คือ ความเป็นกันเองในการถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานสามารถเข้าใจได้ง่าย ความตั้งใจในการอุทิศตัวเพื่อชุมชน วิทยากรมีความรอบรู้อย่างมากในเรื่องที่บรรยาย เป็นแรงบันดาลใจที่ดีมากในการปฏิบัติงานด้านสังคมเป็นบุคคลที่ทำงานจริงนำเอาเป็นแบบอย่างต่อไป

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ มีความรู้จากประสบการณ์ แต่ยังขาดเนื้อหาที่ชัดเจน เช่น เมื่อถามเรื่องกิจกรรมที่ใช้บำบัด ก็ตอบว่ามีเยอะดีมาก แต่ยังอธิบายไม่ได้ เรื่องการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คืออยากให้มียุทธศาสตร์แบบกิจกรรมที่วิทยากรเคยปฏิบัติมาเพื่อเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 13

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการทางเลือกในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ การบำบัดโดยชุมชน กรณีศึกษาชุมชนคลองเตย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.57	8 (57.1)	6 (42.9)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.43	7 (50.0)	6 (42.9)	1 (7.1)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ	3.21	5 (35.7)	7 (50.0)	2 (14.3)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา	3.00	5 (35.7)	4 (28.6)	5 (35.7)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.07	5 (35.7)	5 (35.7)	4 (28.6)	-
การตอบคำถาม	3.14	5 (35.7)	6 (42.9)	3 (21.4)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.21	6 (42.9)	5 (35.7)	3 (21.4)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	2.79	5 (35.7)	3 (21.4)	4 (28.6)	2 (14.3)
การควบคุมชั้นเรียน	3.21	5 (35.7)	7 (50.0)	2 (14.3)	-
การรักษาเวลา	3.36	6	7	1	-

		(42.9)	(50.0)	(7.1)	
ความเหมาะสมของวิทยาการในภาพรวม	3.43	7 (50.0)	6 (42.9)	1 (7.1)	-
สรุปภาพรวม	3.22	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการวินิจฉัย คัดกรองและจำแนกกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด โดยพันตรีเจษฎา ยิ่งวิวัฒนพงษ์ พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 84.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 15.4 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 76.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดี

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 46.2 ในระดับดี

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 38.5 ในระดับดี

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 30.8 ในระดับดี

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 38.5 ในระดับดี

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 46.2 ในระดับดีมาก

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 38.5 ในระดับดีมาก

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 46.2 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 53.8 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 38.5 ในระดับดี

ด้านความเหมาะสมของวิทยาการในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 69.2 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 30.8 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้ คือ มีความรอบรู้ บรรยายได้ดี สามารถนำเสนอเนื้อหาอธิบายเข้าใจได้ชัดเจนและเข้าใจท่อนัก ตอบคำถามชัดเจน

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ เนื้อหาที่ให้ประโยชน์ แต่รู้สึกว่ายังไม่ตอบหัวข้อการบรรยายเท่าไรนัก คือ น่าจะลงลึกในเรื่องกระบวนการจำแนก คัดกรองเกณฑ์ ฯ ให้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ควรเพิ่มระยะเวลา

ตารางที่ 14

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัย คัดกรองและจำแนกกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.85	11 (84.6)	2 (15.4)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.77	10 (76.9)	3 (23.1)	-	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.54	7 (53.8)	6 (46.2)	-	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.62	8 (61.5)	5 (38.5)	-	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.54	8 (61.5)	4 (30.8)	1 (7.7)	-
การตอบคำถาม	3.62	8 (61.5)	5 (38.5)	-	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.46	6 (46.2)	7 (53.8)	-	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	3.38	5	8	-	-

		(38.5)	(61.5)		
การควบคุมชั้นเรียน	3.46	6 (46.2)	7 (53.8)	-	-
การรักษาเวลา	3.46	7 (53.8)	5 (38.5)	1 (7.7)	-
ความเหมาะสมของวิทยาการใน ภาพรวม	3.69	9 (69.2)	4 (30.8)	-	-
สรุปภาพรวม	3.57	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ต่อขั้นตอนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในกระบวนการบำบัดฟื้นฟูโดยคุณเกศรา สุขทรัพย์สิน พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 88.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 11.1 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 77.8 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 22.2 ในระดับดี

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 55.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดี

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 55.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 44.4 ในระดับดี

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดี

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 55.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 44.4 ในระดับดี

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 55.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดี

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 55.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 44.4 ในระดับดี

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 55.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 44.4 ในระดับดี

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดี

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 66.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 33.3 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้คือ ชอบช่วงที่มี CASE มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การ มีผู้ให้ยามาร่วมแสดงความคิดเห็น ความรอบรู้เนื้อหาวิชา และการเตรียมเอกสารในการบรรยายที่ครอบคลุมทุกมิติของงานสังคมสงเคราะห์ มีความรอบรู้ น้ำเสียงไพเราะ มีความกระตือรือร้นในการถ่ายทอดรับฟัง มีตัวอย่าง มีรูปภาพประกอบจึงน่าสนใจมาก มีกรณีศึกษาซึ่งเป็นผู้ป่วยจริงๆ ทำให้กระจ่างมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 15

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในกระบวนการบำบัดฟื้นฟู

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.89	8 (88.9)	1 (11.1)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.78	7 (77.8)	2 (22.2)	-	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.44	5 (55.6)	3 (33.3)	1 (11.1)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.56	5 (55.6)	4 (44.4)	-	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.67	6 (66.7)	3 (33.3)	-	-
การตอบคำถาม	3.56	5 (55.6)	4 (44.6)	-	-

เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.44	5 (55.6)	3 (33.3)	1 (11.1)	-
การใช้โสตทัศนูปกรณ์	3.56	5 (55.6)	4 (44.4)	-	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.56	5 (55.6)	4 (44.4)	-	-
การรักษาเวลา	3.67	6 (66.7)	3 (33.3)	-	-
ความเหมาะสมของวิทยาการใน ภาพรวม	3.67	6 (66.7)	3 (33.3)	-	-
สรุปภาพรวม	3.61	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อเทคนิคการทำงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดโดยคุณสังวรณ์ สมบัติใหม่ พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 85.7 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 14.3 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 78.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 14.3 ในระดับดี

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 71.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดี

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 71.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดี

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 64.3 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับดี

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 71.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดี

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 71.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดี

ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 71.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดี

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 64.3 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับดี

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 78.6 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดี

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 71.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 21.4 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้คือ ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน วิทยากรมีความรอบรู้ มีความกระตือรือร้นในการถ่ายทอด มีเทคนิควิธีการที่ดีในการถ่ายทอด และตอบข้อซักถามได้ชัดเจนตรงประเด็น น่าเสียง สดในการสอน การนำเสนอ การสอนมีเทคนิคที่ดีมาก โดยการทำให้นักเรียนได้คิดตาม ทำความเข้าใจ โดยตนเองเป็นผู้ทดลองเอง และมีการยกตัวอย่างที่ทำให้เข้าใจง่าย มีความชำนาญและถ่ายทอดดี

ตารางที่ 16

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการทำงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรู้ในเนื้อหาวิชา	3.86	12 (85.7)	2 (14.3)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.71	11 (78.6)	2 (14.3)	1 (7.1)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.64	10 (71.4)	3 (21.4)	1 (7.1)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.64	10 (71.4)	3 (21.4)	1 (7.1)	-

ความชัดเจนในการบรรยาย	3.57	9 (64.3)	4 (28.6)	1 (7.1)	-
การตอบคำถาม	3.64	10 (71.4)	3 (21.4)	1 (7.1)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.64	10 (71.4)	3 (21.4)	1 (7.1)	-
การใช้โสตทัศนูปกรณ์	3.64	10 (71.4)	3 (21.4)	1 (7.1)	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.57	9 (64.3)	4 (28.6)	1 (7.1)	-
การรักษาเวลา	3.79	11 (78.6)	3 (21.4)	-	-
ความเหมาะสมของวิทยากรใน ภาพรวม	3.64	10 (71.4)	3 (21.4)	1 (7.1)	-
สรุปภาพรวม	3.66	-	-	-	-

**ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการจัดเก็บข้อมูลระบบข้อมูลและการวิจัย
การวิจัยในงานที่ปฏิบัติอยู่โดยคุณฐิยาพร กันตธนวัฒน์ พบว่า**

ด้านความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี
รองลงมาร้อยละ 38.5 ในระดับดีมาก

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความ
คิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 38.5 ในระดับพอใช้

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นใน
ระดับพอใช้ รองลงมาร้อยละ 38.5 ในระดับดี

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 84.6 มีความคิดเห็น
ในระดับดี รองลงมาร้อยละ 15.4 ในระดับดีมาก

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี
รองลงมาร้อยละ 15.4 ในระดับดีมากและพอใช้

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 46.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อย
ละ 38.5 ในระดับพอใช้

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ53.8 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมาร้อยละ 30.8 ในระดับพอใช้

ด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ76.9 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ61.5 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 30.8 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 30.8 ในระดับดีมาก

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ69.2 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 23.1 ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้คือ บุคลิกดี เหมาะสม มีความกระตือรือร้นในการถ่ายทอดความรู้ น้ำเสียงไพเราะน่าฟัง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ น่าจะมีตัวอย่าง กรณีศึกษามาให้ดูถึงแนวทางในการทำ R2R และในการวิจัยน่าจะมียาละเอียดมากกว่านี้ เวลามากกว่านี้ เพราะ R2R เป็นสิ่งที่น่าสนใจแต่เวลาเรียนน้อยไป เนื้อหาวิชาเหมือนระเบียบวิธีวิจัย ค่อนข้างมีรายละเอียดมาก แต่เวลามีจำกัด จึงเห็นว่า ควรเน้นเรื่อง การจัดเก็บข้อมูล แนวทาง หรือยกตัวอย่าง ที่ทำเลย โดยไม่ต้องอธิบายระเบียบวิธีวิจัยแล้วเพราะทำให้นักภาพไม่ออก

ตารางที่ 17

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลระบบข้อมูลและการวิจัย การวิจัยในงานที่ปฏิบัติอยู่

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
		(4)	(3)	(2)	(1)
ความรู้ในเนื้อหาวิชา	3.38	5 (38.5)	8 (61.5)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	2.77	2 (15.4)	6 (46.2)	5 (38.5)	-
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	2.69	2 (15.4)	5 (38.5)	6 (46.2)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	3.15	2 (15.4)	11 (84.6)	-	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.00	2 (15.4)	9 (69.2)	2 (15.4)	-
การตอบคำถาม	2.77	2 (15.4)	6 (46.2)	5 (38.5)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	2.85	2 (15.4)	7 (53.8)	4 (30.8)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	3.23	3 (23.1)	10 (76.9)	-	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.23	4 (30.8)	8 (61.5)	1 (7.7)	-
การรักษาเวลา	3.31	4 (30.8)	9 (69.2)	-	-
ความเหมาะสมของวิทยาการใน ภาพรวม	3.15	3 (23.1)	9 (69.2)	1 (7.7)	-
สรุปภาพรวม	3.04	-	-	-	-

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อเทคนิควิทยากรกระบวนการโดย พันเอก สุวรรณ เชิดฉาย พบว่า

ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 71.4 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับดี

ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดีมาก

ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 42.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับดีและพอใช้

ด้านการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 64.3 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับพอใช้

ด้านความชัดเจนในการบรรยาย ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับดีมาก

ด้านการตอบคำถาม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 28.6 ในระดับดีมาก

ด้านเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 42.9 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดี

ด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 64.3 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดี

ด้านการควบคุมชั้นเรียน ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 42.9 ในระดับดีมาก

ด้านการรักษาเวลา ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดี

ด้านความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นในระดับดีมาก รองลงมา ร้อยละ 35.7 ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประทับใจวิทยากรท่านนี้คือ วิทยากรมีความรอบรู้ในหัวข้อที่บรรยาย อธิบายได้เข้าใจดี สนุก น่าสนใจ มีความกระตือรือร้น เนื้อหาน่าสนใจ มีคลิปวิดีโอประกอบทำให้ไม่น่าเบื่อ วิทยากรทำงานด้วยใจ ที่ต้องการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาเสพติดและช่วยเหลือชาติบ้านเมืองให้พ้นภัย

เสพติด สอนสนุกและมีสาระเป็นรูปธรรมมีความรู้ความสามารถมาก ฟังไม่เบื่อน่าติดตาม ความชัดเจน ตัวอย่างของการปฏิบัติโดยตรงท่านมีความตั้งใจที่จะเป็นวิทยากร มีความเมตตา เป็นบุคคลที่มีความสามารถ

สิ่งที่วิทยากรท่านนี้ควรปรับปรุง คือ การลำดับเนื้อหาบางครั้งซ้ำไปมา

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือวิทยากรมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก ควรเพิ่มเวลาในการนำเสนอ ทั้งกระบวนการ กิจกรรมที่ใช้จริง ๆ

ตารางที่ 18

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิควิทยากรกระบวนการ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา	3.71	10 (71.4)	4 (28.6)	-	-
ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ให้ผู้ฟังเข้าใจ	3.21	5 (35.7)	8 (57.1)	-	1 (7.1)
การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นที่ น่าสนใจ	3.14	6 (42.9)	4 (28.6)	4 (28.6)	-
การจัดลำดับความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชา	2.79	1 (7.1)	9 (64.3)	4 (28.6)	-
ความชัดเจนในการบรรยาย	3.07	4 (28.6)	7 (50.0)	3 (21.4)	-
การตอบคำถาม	3.07	4 (28.6)	7 (50.0)	3 (21.4)	-
เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้	3.21	6 (42.9)	5 (50.0)	3 (21.4)	-
การใช้สื่อทัศนูปกรณ์	3.64	9 (64.3)	5 (35.7)	-	-
การควบคุมชั้นเรียน	3.43	6 (42.9)	8 (57.1)	-	-

การรักษาเวลา	3.50	8 (57.1)	5 (35.7)	1 (7.1)	-
ความเหมาะสมของวิทยากรในภาพรวม	3.50	8 (57.1)	5 (35.7)	1 (7.1)	-
สรุปภาพรวม	3.29	-	-	-	-

ส่วนของการติดตามประเมินผลหลังการฝึกอบรม1เดือน

ผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 64.3 ได้นำความรู้เรื่อง สมอติดยาไปให้ความรู้แก่ผู้รับบริการ ส่วนเรื่องในเรื่องของการปฏิบัติงานด้าน “การลดอันตรายจากการใช้ยา” พบว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับไม่เกี่ยวข้องมีจำนวนเท่าๆกันคือ ร้อยละ 50 และร้อยละ92.9 พบว่าเจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและร้อยละ 50 พบว่าการให้บริการแบบกลุ่มนั้นมีทั้งได้ทำและไม่ได้ทำเท่าๆกัน ส่วนมากเทคนิคที่ได้ใช้จากการอบรม คือการให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ49.7 ดังรายละเอียดในตารางที่ 19-23

ตารางที่ 19

จำนวนและร้อยละของการนำความรู้เรื่องสมอติดยาไปให้ความรู้แก่ผู้รับบริการ

การนำเอาความรู้ไปให้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
- ได้ทำ	9	64.3
- ไม่ได้ทำ	5	35.7
- ไม่ตอบ	-	-

ตารางที่ 20

จำนวนและร้อยละของการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้าน “การลดอันตรายจากการใช้ยา”

การมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
- เกี่ยวข้อง	7	50.0
- ไม่เกี่ยวข้อง	7	50.0
- ไม่ตอบ	-	-

ตารางที่21
จำนวนและร้อยละของการมีส่วนร่วมในการป้องกัน

การมีส่วนร่วมในการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ
- มีส่วนร่วม	13	92.9
- ไม่มีส่วนร่วม	1	7.1
- ไม่ตอบ	-	-

ตารางที่22
จำนวนและร้อยละของการให้บริการแบบกลุ่ม

การจัดให้บริการแบบกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
- ใช่	7	50
- ไม่ใช่	7	50
- ไม่ตอบ	-	-

ตารางที่ 23
จำนวนและร้อยละของการใช้เทคนิคอะไรที่ได้จากการอบรม(ตอบมากกว่า 1 คำตอบ)

เทคนิคที่ได้จากการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
- การแนะนำ	2	14.1
- การสั่งสอน	-	-
- การให้ความรู้	7	49.7
- การใช้อำนาจให้เกิดการมีพลังกลุ่ม	2	14.1
- อื่นๆ	1	7.1
- ไม่ตอบ	6	42.6

ผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 50.0 ได้ให้คำปรึกษาแบบการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบประยุกต์ โดยมีการคาดหวังต่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูโดยให้สามารถอยู่ได้โดยไม่พึ่งยาคิดเป็นร้อยละ 78.1 ดังรายละเอียดในตารางที่24-25

ตารางที่ 24

จำนวนและร้อยละของการให้คำปรึกษาแบบการสร้างแรงจูงใจ

การให้คำปรึกษาแบบการสร้างแรงจูงใจ	จำนวน	ร้อยละ
- ได้ทำเต็มรูปแบบ	1	7.1
- ได้ทำแบบประยุกต์	7	50.0
- ไม่ได้ทำ	4	28.6
- ไม่ตอบ	2	14.3

ตารางที่ 25

จำนวนและร้อยละของการคาดหวังต่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ (ตอบมากกว่า 1 คำตอบ)

การคาดหวังต่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ	จำนวน	ร้อยละ
- ให้เลิกโดยเด็ดขาด	2	14.3
- หยุดใช้ยาเป็นครั้งคราว	1	7.1
- ให้สามารถอยู่ได้โดยไม่พึ่งยา	11	78.1
- ไม่ตอบ	1	7.1

ผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 21.4 มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการลดอันตรายจากการใช้ยาและร้อยละ 35.5 มีส่วนร่วมในการป้องกันโดยการให้ความรู้ โดยส่วนใหญ่หลักการทำงานที่ใช้คือ FRAME และ DARES คิดเป็นร้อยละ 28.4 และสำหรับการทำงานแล้ว มีการนำเอาครอบครัวมามีส่วนร่วมในการบำบัดส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 35.7 มีบางรายที่นำครอบครัวมาร่วม แนวคิดและหลักการให้คำปรึกษาครอบครัวหรือครอบครัวบำบัดพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 35.7 นำแนวคิดเชิงระบบมาใช้ ส่วนการคาดหวังต่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ นั้นส่วนใหญ่พบว่าร้อยละ 78.1 มีการคาดหวังที่ว่าสามารถอยู่ได้โดยไม่พึ่งยา ความรู้สึกหากพบว่าที่ผ่านมาผู้เข้ารับการบำบัดแล้วกลับไปเสพซ้ำ ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.9 มีความเห็นใจและเข้าใจ หลักการสำคัญที่สุดของการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ด้านยาเสพติดคือการเชื่อในศักยภาพของมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 49.7 ส่วนเครื่องมือที่นำไปใช้คือการ

ประเมินทางกายจิต-สังคม คิดเป็นร้อยละ 42.6 และในเรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ให้บริการเพื่อทำเป็น การศึกษาวิจัยนั้นได้พบว่ามีการทำงานบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ดังรายละเอียดในตารางที่ 26-35

ตารางที่ 26

จำนวนและร้อยละของการเกี่ยวข้องกับการลดอันตรายจากการใช้ยา(ตอบมากกว่า 1คำตอบ)

การมีส่วนเกี่ยวข้องกับการลดอันตรายจากการ ใช้ยา	จำนวน	ร้อยละ
- ให้คำปรึกษา	2	14.2
- ทำ VCT	1	7.1
- ให้ MMT	1	7.1
- โปรแกรมเข็มและกระบอกฉีดยา	-	-
- อื่นๆ เช่น การจัดอบรม	3	21.4
- ไม่ตอบ	9	64.3

ตารางที่27

จำนวนและร้อยละของการมีส่วนร่วมในการป้องกันอย่างไร(ตอบมากกว่า 1คำตอบ)

การมีส่วนร่วมในการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ
- การให้ความรู้	5	35.5
- การรณรงค์	1	7.1
- การสร้างความตระหนัก	4	28.4
- การจัด	4	28.4
- การทำโครงการ	4	28.4
- อื่นๆ	2	14.2
- ไม่ตอบ	-	-

ตารางที่ 28

จำนวนและร้อยละของหลักการทำงานที่ใช้(ตอบมากกว่า 1 คำตอบ)

หลักการทำงานที่ใช้	จำนวน	ร้อยละ
- FRAME	4	28.4
- DARES	4	28.4
- ORAS	-	-
- SMS	2	14.2
- ไม่ตอบ	7	49.7

ตารางที่ 29

จำนวนและร้อยละของการทำงานแล้วนำเอาครอบครัวมามีส่วนร่วมในการบำบัด

การทำงานแล้วนำเอาครอบครัวมามีส่วนร่วมในการบำบัด	จำนวน	ร้อยละ
- ทำทุกราย	3	21.4
- ทำบางราย	5	35.7
- ไม่ตอบ	6	42.9

ตารางที่30

จำนวนและร้อยละของแนวคิดและหลักการให้คำปรึกษาครอบครัวหรือครอบครัวบำบัด
(ตอบมากกว่า 1 คำตอบ)

แนวคิดและหลักการให้คำปรึกษาครอบครัว หรือครอบครัวบำบัด	จำนวน	ร้อยละ
- แนวคิดเชิงระบบ	5	35.7
- แนวคิดการปรับความเข้าใจด้วยการ สื่อสาร	2	14.3
- แนวคิดการให้ความรู้กับครอบครัว	3	21.4
- แนวคิดแบบให้ครอบครัวดูแลใกล้ชิด	4	28.4
- อื่นๆ	-	-
- ไม่ตอบ	5	35.7

ตารางที่31

จำนวนและร้อยละของการคาดหวังต่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ(ตอบมากกว่า 1 คำตอบ)

การคาดหวังต่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ	จำนวน	ร้อยละ
- ให้เลิกโดยเด็ดขาด	2	14.3
- หยุดใช้ยาเป็นครั้งคราว	1	7.1
- ให้สามารถอยู่ได้โดยไม่พึ่งยา	11	78.1
- ไม่ตอบ	1	7.1

ตารางที่ 32

จำนวนและร้อยละของความรู้สึกหากพบว่าที่ผ่านมาผู้เข้ารับการบำบัดแล้วกลับไปเสพซ้ำ

ความรู้สึกหากพบว่าที่ผ่านมาผู้เข้ารับการบำบัดแล้วกลับไปเสพซ้ำ	จำนวน	ร้อยละ
- ท้อแท้	-	-
- หงุดหงิดรำคาญ	-	-
- ตัวเองทำงานไม่เก่ง	-	-
- ผิดหวัง	-	-
- เห็นใจเข้าใจ	13	92.9
- ไม่ตอบ	1	7.1

ตารางที่ 33

จำนวนและร้อยละของหลักการสำคัญที่สุดของการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด
(ตอบมากกว่า 1 คำตอบ)

หลักการสำคัญที่สุดของการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด	จำนวน	ร้อยละ
- ยอมรับในการตัดสินใจของผู้รับบริการ	6	42.6
- เชื่อในสิทธิมนุษยชน	4	28.4
- เชื่อในศักยภาพของมนุษย์	7	49.7
- เชื่อในความเป็นธรรมในสังคม	1	7.1
- ไม่ตอบ	1	7.1

ตารางที่ 34

จำนวนและร้อยละของการนำเครื่องมือไปใช้(ตอบมากกว่า 1 คำตอบ)

การนำเครื่องมือไปใช้	จำนวน	ร้อยละ
- การประเมินทางกายจิต-สังคม	6	42.6
- แบบบันทึกบสต.	4	28.4
- แผนภูมิครอบครัว	4	28.4
- แบบการซักประวัติ	2	14.2
- แบบบันทึกข้อมูลส่วนตัว	5	35.5
- แบบประเมินการคิดกรอบการวินิจฉัยแยก กลุ่ม (การสัมภาษณ์)	1	7.1
- อื่นๆ	1	7.1
- ไม่ตอบ	2	14.3

ตารางที่35

จำนวนและร้อยละของการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ให้บริการเพื่อทำการศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ให้บริการเพื่อทำการ การศึกษาวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
- ได้ทำสม่ำเสมอ	2	14.3
- ได้ทำบ้างบางส่วน	6	42.9
- ไม่ได้ทำเลย	5	35.7
- ไม่ตอบ	1	7.1

จากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 92.9 พบว่ามีการนำองค์ความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้เพิ่มขึ้นและ ระดับการนำองค์ความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 7 และ 8 คิดเป็นร้อยละ 28.6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 36-37

ตารางที่ 36
จำนวนและร้อยละของการนำองค์ความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้

การนำองค์ความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้	จำนวน	ร้อยละ
- เพิ่มขึ้น	13	92.9
- เท่าเดิม	-	-
- ไม่ตอบ	1	7.1

ตารางที่ 37
จำนวนและร้อยละของระดับการนำองค์ความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้

ระดับการนำองค์ความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้	จำนวน	ร้อยละ
ระดับ 0	-	-
ระดับ 1	-	-
ระดับ 2	2	14.3
ระดับ 3	-	-
ระดับ 4	1	7.1
ระดับ 5	1	7.1
ระดับ 6	1	7.1
ระดับ 7	4	28.6
ระดับ 8	4	28.6
ระดับ 9	-	-
ระดับ 10	-	-
ไม่ตอบ	1	7.1

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การประเมินผลหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดให้กับนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ทั้งทางภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์และ เพื่อสร้างการพัฒนากลไกและระบบสนับสนุนการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ ด้านยาเสพติด ให้สามารถปฏิบัติงานในขอบข่ายหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด สำหรับเจ้าหน้าที่มือใหม่ซึ่งจัดทำขึ้นระหว่างวันที่ 23 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องประชุม ชั้น 4 ตึกคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

การประเมินผลโครงการฝึกอบรมเป็นการประเมินเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ต่างๆ ในการเรียนการสอน โดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยใช้เทคนิคการประเมิน “ก่อน” และ “หลัง” การให้ความรู้ในสิ่งที่ต้องการฝึกอบรมไปแล้ว โดยใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

ผลจากแบบทดสอบ “ก่อน” และ “หลัง” จากการฝึกอบรม ปรากฏว่าได้ค่า $t = -3.979$ ซึ่งถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงสรุปได้ว่า การฝึกอบรมมีผลทำให้ความสามารถของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ด้านการสอนเพิ่มขึ้นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการประเมินการฝึกอบรมด้านของประโยชน์และคุณค่าต่อการปฏิบัติงานของหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดประเมินโดยใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลปรากฏว่า มีประโยชน์และคุณค่าในระดับมากต่อการปฏิบัติงาน ส่วนผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการฝึกอบรม เช่น สถานที่จัดการฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม วิทยากรโดยภาพรวม ระยะเวลาการฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน บรรยายการศของการฝึกอบรม อาหาร การอำนวยความสะดวกของทีมผู้จัด การดำเนินงานและประสานงานแจ้งข่าวการฝึกอบรม โดยภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าทุกหัวข้อมีความเหมาะสม

ผลการติดตามประเมินผลหลังการฝึกอบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด หลังการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา 1 เดือน พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้เทคนิคจากการอบรมไปใช้

เพิ่มมากขึ้น ในลักษณะการประยุกต์ใช้ความรู้โดยการให้ความรู้แก่ผู้รับบริการ ใช้หลักการเชื่อในศักยภาพ และเชื่อในสิทธิการเป็นมนุษย์และหลักการยอมรับการตัดสินใจของผู้รับบริการเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ อยากให้มีหลักสูตรการอบรมแบบพักค้างและมีการฝึกปฏิบัติระหว่างการทำกิจกรรม เพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางมาอบรมและผู้เข้าอบรมจะได้มีเวลาในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันมากขึ้น ผู้เข้ารับการอบรมความคิดเห็นว่าควรมีการนำเสนอโครงการ/แผนงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้กับนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานที่เรือนจำทั่วประเทศ โดยการจัดทำหลักสูตรต่างๆ และควรมีหลักสูตรนี้ไปจัดอบรมให้บุคลากรที่ได้รับการบรรจุใหม่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด พร้อมทั้งน่าที่จะมีการบรรจุข้อมูลความรู้ทางการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดเป็นหนึ่งรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ส่วนสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขคือควรจัดโปรแกรมหลักสูตรให้แน่นขึ้นและนำวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีเทคนิคกระบวนการใหม่มาอบรมให้ความรู้ ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นที่ว่าความรู้ที่ได้รับยังไม่สอดคล้องต่อลักษณะการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า ในการประเมินผลการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติด ทีมงานผู้ประเมินจะต้องมีการวางแผน ในการประเมินนั้นจะต้องพิจารณาทั้งด้านองค์ความรู้ที่จะให้ การฝึกปฏิบัติ การบริการอำนวยความสะดวกต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ทำการการจัดฝึกอบรม ว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยที่ทีมงานผู้ประเมินต้องเลือกแบบประเมินให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการที่จะประเมิน เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็น จึงเป็นผลทำให้ทีมผู้จัดได้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยของโครงการเพื่อที่จะได้นำไปปรับใช้ให้ดีขึ้นเมื่อมีโครงการฝึกอบรมแบบเดียวกันนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะแบบประเมินการจัดอบรม

ความคิดเห็นต่อรายวิชา

- ในเรื่องเทคนิค กระบวนการต่างๆ ไม่ค่อยลงรายละเอียด เป็นเหมือนการเกริ่นเรื่องเยาะไป(ทราบแค่ผิว ๆ ไม่ลงลึก)

- ควรมีการเพิ่มเติมรายวิชาที่มีความสำคัญในเรื่องการให้กำลังใจ
- บางวิชาควรเพิ่มเวลาให้ เช่น วิชาสถานการณ์ ยุทธศาสตร์
- ในการจัดหลักสูตรเป็นประโยชน์มาก แต่ในส่วนของการบรรยายวิชา เช่น MI ควรเพิ่มระยะเวลาให้มากขึ้น เพื่อการได้มีส่วนฝึกฝนแก้ไขสถานการณ์คะ

ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรนี้ว่ามีประโยชน์หรือข้อดี อย่างไร

- ได้รับทราบประสบการณ์ แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องการค้ามนุษย์เกี่ยวกับยาเสพติด

- ดีมาก เพราะได้รับความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ที่หลากหลายทำให้ได้มีการเพิ่มพูนความรู้
- สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้
- ลักษณะความสัมพันธ์เป็นกันเองดี
- ในเรื่องของเครื่องมือความรู้ด้านการทำงานยาเสพติดที่ครบถ้วน ทำให้สามารถปฏิบัติงาน

สังคมสงเคราะห์ที่ได้เหมาะสมตามรูปแบบการบำบัดที่กำหนดไว้

- มีประโยชน์มากในการปฏิบัติงาน ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์จะต้องเข้าใจและมีความรู้ในกระบวนการให้คำปรึกษาด้านยาเสพติดเป็นอย่างดี เช่นเรื่องชนิดของยาเสพติด เทคนิค วิธีการในการให้คำปรึกษา รูปแบบการบำบัด ต้องพัฒนาให้กับผู้ป่วยยาเสพติด
- เห็นภาพการทำงานกับกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดที่กว้างขึ้น จากเดิมจะรู้จักเฉพาะบางโปรแกรม เพราะไม่ได้อยู่กับกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดอย่างเดียว และคิดว่าจะนำองค์ความรู้ไปปรับใช้
- มีประโยชน์เพราะทำให้ผู้ที่มาทำหน้าที่ทำงานด้านการบำบัดยาเสพติด มีความรู้พื้นฐานในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและได้นำไปใช้ในการทำงาน
- สามารถนำไปประยุกต์เข้ากับโครงการที่จะต้องอบรมนักสังคมสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์ประจำปี
- ได้ทบทวนความรู้ หลักการและแนวคิดทางด้านสังคมสงเคราะห์
- ได้ความรู้และเทคนิควิธีการที่น่าสนใจไปประยุกต์ใช้ในการทำงานเพิ่มเติม
- ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นจากเพื่อนนักสังคมสงเคราะห์ จากหลากหลายหน่วยงาน
- เกิดการพัฒนาตนเอง ให้สามารถเข้าใจผู้ติดยาเสพติดได้มากขึ้น
- ได้รับความรู้ความเข้าใจและแนวทางในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดเพิ่มขึ้น
- สามารถให้คำปรึกษาแก่ case และสร้างแรงจูงใจให้ case ตระหนักู้ในการกระทำของตนเองได้มากขึ้น
- ได้ความรู้การจัดกิจกรรมกลุ่ม TC
- ทำให้มองปัญหาได้กว้างขึ้น
- ได้ความรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับยาเสพติด
- นำเทคนิคและทักษะต่างๆ เปิดโลกทัศน์เกี่ยวกับยาเสพติด

ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมต่อการจัดอบรมครั้งนี้ควรมีข้อปรับปรุงในด้านใดบ้าง

- วัตถุประสงค์ ชื่อวิชา มีความเหมาะสม น่าสนใจ แต่เนื้อหาที่บรรยายควรเจาะลึกลงไปในเรื่องวิธีการมากกว่านี้
- ควรแบ่งย่อยในส่วนที่เป็น Basis สำหรับมือใหม่และ Advance สำหรับผู้ปฏิบัติงานมาได้ในระยะหนึ่งและกลับมา Refresh ใหม่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด Busn out
- ระยะเวลาในการจัดอบรมนานเกินไป
- การรักษาเวลา เห็นใจวิทยากรที่ต้องมานั่งคอยแล้วรีบบรรยายเพื่อรักษาเวลา

- ระยะเวลาในบางวิชาที่อาจน้อยไปสำหรับการสร้างความเข้าใจเพื่อนำไปปฏิบัติงานจริง เช่น ในวิชา MI อยากให้เพิ่มเวลามากกว่านี้
- ควรอบรมแยกเป็นหน่วยงาน หรือหน่วยงานที่กลุ่มเป้าหมายใกล้เคียงกัน เพราะบางทีวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับรายละเอียดในเชิงลึก นักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานในโรงพยาบาลหรือศูนย์ฯ จะเข้าใจ แต่กรมพินิจฯ ค่อนข้างจะไม่เข้าใจ เพราะรู้ค่อนข้างผิวเผิน แต่ก็อยากเข้าใจให้มาก เช่น Matrtix อยากเอาไปปรับใช้
- ควรอบรมในบุคลากรที่จะทำงานด้านการบำบัดโดยตรงจะได้ประโยชน์กว่าไม่เช่นนั้นก็จะไม่เห็นความสำคัญและขาดการอบรม หรือ ถ้าไม่ได้ทำงานด้านการบำบัดก็ควรเป็นบุคคลที่เพิ่งมาทำงานด้านยาเสพติดที่บรรจุใหม่
- ความรู้ที่ได้รับยังไม่สอดคล้องต่อลักษณะการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- หากเป็นไปได้สมาคมนักสังคมสงเคราะห์และมหาวิทยาลัยอาจเปิดวิชาการเฉพาะเรื่องในการเพิ่มพูนความรู้ ในบางเรื่อง
- เห็นควรจัดอบรมอีกครั้ง
- คณะผู้จัดโครงการปฏิบัติงานได้ดีมาก ทำให้ผู้อบรมรู้สึกดีใจมากที่ได้เข้าอบรม
- ควรนำเสนอโครงการ/แผนงานที่เกี่ยวกับหลักสูตรนี้ให้กับนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานที่เรือนจำทั่ว

โดยจัดทำหลักสูตรต่างๆ

- น่าจะมีการบรรจุข้อมูลความรู้ทางการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ด้านยาเสพติดเป็นหนึ่งในรายวิชาเลือกใน

หลักสูตรระดับชั้นปริญญาตรี

- ควรประสานความร่วมมือกับสถาบันต่างๆที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา หน่วยงานทั้งใน

และต่างประเทศเพื่อบูรณาการความรู้ร่วมกัน

- จัดโปรแกรมหลักสูตรให้แน่นขึ้นและนำวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีเทคนิค กระบวนการใหม่ๆมาอบรมให้ความรู้

- อยากให้มีการทำ Work shop จากการได้เรียนรู้แนวคิดพื้นฐานและทฤษฎีต่างๆโดยอาจจะจัด

หลักสูตรการอบรมแบบพักค้างเพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางมาอบรม และผู้เข้าอบรมจะได้มีเวลาในการแสดงข้อคิดเห็นซึ่งกันและกันมากขึ้น

- ควรนำหลักสูตรนี้ไปจัดอบรมให้บุคลากรที่ได้รับการบรรจุใหม่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด

รายการอ้างอิง

หนังสือ

ชาญ สวัสดิ์สาส์. (2540). คู่มือการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม สำหรับผู้รับผิดชอบ

โครงการฝึกอบรม/สัมมนา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

ชาญ สวัสดิ์สาส์. (2544). คู่มือ นักฝึกอบรมมืออาชีพ: การจัดการฝึกอบรมอย่างมี

ประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

ณัฐพันธ์ เขจรันนท์. (2543). การประเมินผลงานฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

สมคิด พรหมจ้อย. (2546). เทคนิคการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สมหวัง พิริยานุวัฒน์. (2544). รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ตีรกันันท์. (2550). การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 7).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2537). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

รายงานการวิจัย

รัตนา ศิริพานิช. (2535). การประเมินผลโครงการการฝึกอบรม. โครงการวิจัยเสริมหลักสูตร,

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ขจรศักดิ์ หาญณรงค์(<http://www.tu.ac.th/org/ofrector/person/train/handbook/assess.html>)